



ПОЕТА

часопис
за књижевност
и културу

Број 5

ISSN 1821-4703 (Online)

јун 2011.

Е- часопис ПОЕТА

Издавач:

Удружење писаца Поета
Радничка 5Д/1,
11030 Београд
Телефон: +381 11 - 2545872
062 25 25 98

mail: caspis@poetabg.com

Редакција:
Краљице Катарине 74а
Баново брдо, Београд

рачун: 265109031000005822
код RAFFEISEN BANK

Уредник:
Веселин Џелетовић Павлов

Редакција:
Проф. др Каплан Буровић
Стојанка Сека Закић
Љиљана Милосављевић
Татјана Дебељачки

Стални сарадници:
Далиборка Киш Јубаша,
за Босну и Херцеговину

Сарадници:
Славица Благојевић
Саша Гиљен
Пеко Лаличић
Драгана Ђурковић Тошић
Дарко Хабазин Дакс

Дистрибуција:
Електронска пошта
Удружења писаца Поета,
маилинг листа

Штампано издање 300 динара
Годишња претплата на штам-
пана издања 1000 динара

Часопис излази периодично
четири пута годишње

Радове које нам шаљете
обавезно адресирајте на:
caspis@poetabg.com

www.poetabg.com

РЕЧ УРЕДНИКА

Поштовани читаоци,

Пред нама је пети број е-часописа Поета. Захваљујемо се на честиткама и писмима подршке које нам редовно упућујете. То нас соколи да наставимо и да обећамо да ћемо, уз вашу помоћ, бити све бољи. Отворени смо за сарадњу са свим књижевним клубовима и удружењима писаца и очекујемо још више сарадника из целог света. Такође, на Ваш захтев, имамо и варијанту штампаног издања часописа, који уколико желите можете наручити по цени од 300 динара + ПТТ трошкови.

Како је електронски часопис бесплатан шаљите нам е-маилове људи који су заинтересовани да га читају или их упутите на нашу електронску библиотеку где могу да се директно пријаве:

http://www.poetabg.com/htm/elektronska_biblioteka.php

Наша издавачка делатност је сваким даном јача, можемо се похвалити не само квантитетом већ и изузетном каквоћом наслова. Услове под којима Удружење писаца Поета може бити и Ваш издавач можете видети на:

http://www.poetabg.com/htm/poeta_izdavac.html

Сва наша издања можете видети на:

http://www.poetabg.com/htm/nasa_izdanja.html

Због великог интересовања посетилаца нашег сајта у вези чланст-ва у нашем Удружењу упућујемо Вас на следећи линк:

http://www.poetabg.com/htm/clan_kluba_poeta.html

Надамо се да ћемо квалитетом часописа и сајта оправдати Ваше поверење.

Веселин Џелетовић Павлов

У ОВОМ БРОЈУ: Алекса Шантић, Проф. др Каплан Буровић, академик, др Добросав Никодиновић, Горица Тркуља, Катарина Костић, Сабахудин Хаџиалић, Златко Мартинко, Немања Ранковић, Снежана Писарић-Милић, Зоран Шкиљевић, *Login Ford*, *David Fraser*, *Gillena Cox*, *Цвија Митровић*, Радомир Смиљанић, Пеко Лаличић, Раде Јолић, Марија Хелена Весовић, ВасиљкаMarić, Биљана Видановић, Алексеј Чурилов, Јасмина Хањалић, Светлана Рађенковић, Зоран др Јанковић Јанез, Душан Нонковић, Марко Љ. Ружичић, Сека Закић, Александра Младеновић, Вељко Боснић, Милица Илић Гачић, Милица Бакрач, Славиша Павловић, Новак Брчић, Раица Драгићевић, Ђура Шефер Сремац, Ратка Дамњановић, Берислав Благојевић, Милош Милићевић, Драган Стодић, Јован Н. Бундало, Бошко Топић, Неда Ковачевић, Драган Крстић, Стеван Врекић, Петар Ћирић, Раде Д. Јолић, Мирјана Матарић, Биљана Савановић, Оливера Оља Петровић, Илић Јована Босиљка, Милоје Вељовић, М. Ђосовић *Master Music*, Љиљана Црнић, Саво Скобић, Светлана Цепа Полак, Планинка Нина Рајковић, Јасмина Шикић, Невен Милаковић Ликота, Милован Аксентијевић, Новак Р. Јеринић, Весна Ротер, Борислава Дворанац, Мирјана Миловановић, Влада Васиљевић, Драгина-Гија Брадић, Милорад Ј. Никић, Драгана Вучићевић, Радмила Станковић, Лела Здравковић, Антоније Чубрило Јаворка, Балтезаревић Славка, Атанацковић Слободан АС, Грбовић Милко, Дебељачки Татјана, Јовановић Веселин, Матејић Шредер Драгица, Маријана Младеновић, Радомир Бајо Јојић, Мирко М. Обрадовић, Гроздана Црепајац, Мирјана Маринковић, Милош ЕЛЕК, Богдан Тодоров, Миленко-Мишо Чуровић Кичавски...

АЛЕКСА ШАНТИЋ

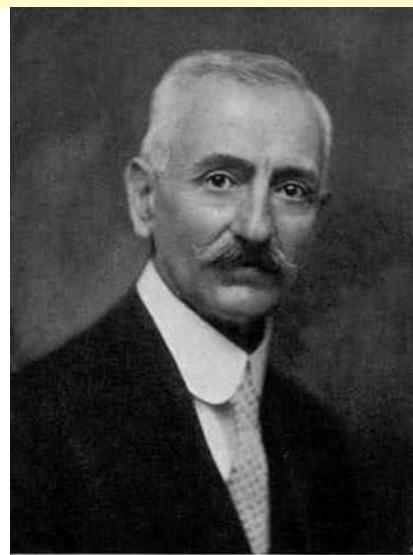
(1868-1924)

Алекса Шантић је рођен 27. маја 1868. у Мостару. Један од највећих српских песника. Отац му је умро док је Алекса био дете, тако да је већи део младости провео у породици стрица. Имао је два брата и једну сестру. Пошто је живео у трговачкој породици, укућани нису имали довољно разумевања за његов таленат. Завршио је трговачку школу у Трсту и Љубљани и потом се вратио у Мостар. Највећа дела стварао је на крају 19. и почетком 20. века. Узори су му били српски писци Војислав Илић и Јован Јовановић Змај, а од страних је највише поштовао Хајнриха Хајнеа. Његове песме пуне су емоционалног бола, родољубља, љубавне чекиње и пркоса за национално и социјално угрожен српски народ. Био је оснивач културног листа "Зора" и председник Српског певачког друштва "Гусле". Током живота је објавио огроман број песама, а од дела се издвајају: "Хасанагиница", "На старим огњиштима", "Анђелија", "Немања" и "Под маглом".

Најпознатије његове песме су: "Емина" (1903), "Не вјеруј" (1905), "Остајте овдје" (1896), "Претпразничко вече" (1910), "Што те нема?" (1897), "Вече на школу" (1904), "О класје моје" (1910), "Моја отаџбина" (1908).

Изабран је за дописног члана Српске краљевске академије 3. фебруара 1914.

Познати песник умро је у Мостару од туберколозе - 2. фебруар 1924.



Алекса Шантић

Напомена Редакције: Објављујемо мање познате песме Алексе Шантића које говоре о истој трагичној ситуацији као и данас, одливу мозгова из Србије и одласку најспособнијих, као и покушају једног песника да то песмом спречи! Нажалост живот је јачи.

Почињемо са његовом најпознатојом песмом на ту тему

ОСТАЈТЕ ОВДЈЕ

Остајте овдје!.. Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије;
Грки су тамо залогаји хљеба
Где свога нема и где брата није.

Од своје мајке ко ће наћи бољу?!
А мајка ваша земља вам је ова;
Баците поглед по кршу и пољу,
Свуда су гробља ваших прадједова.

За ову земљу они беху диви,
Узори свијетли, што је бранит знаше,
У овој земљи останите и ви,
И за њу дајте врело крви ваше.

Ко пуста грана, кад јесења крила
Тргну јој лисје и покосе ледом,
Без вас би мајка домовина била;
А мајка плаче за својим чедом.

Не дајте сузи да јој с ока лети,
Врат'те се њојзи у наручја света;
Живите зато да можете мријети
На њемом пољу где вас слава срета!

Овде вас свако познаје и воли,
А тамо нико познати вас неће;
Бољи су своји кршеви и голи
Но цвијетна поља куд се туђин креће.

Овдје вам свако братски руку стеже -
У туђем свијету за вас пелен цвјета;
За ове крше све вас, све вас веже:
Име и језик, братство, и крв света.

Остајте овдје!.. Сунце туђег неба
Неће вас гријат ко што ово грије, -
Грки су тамо залогаји хљеба
Где свога нема и где брата није...

ХРИСТОС ПЛАЧЕ

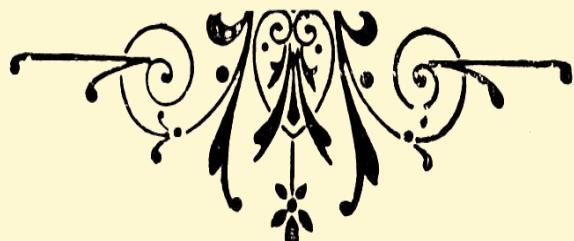
Овдје пуста поља, тамо брда сива,
Гђе жалосно шуми купина и драча;
Ред убогих села сан покојних снива -
Ја не видим нигдје рала и орача...

Под тавним дрветом, уз мирну ријеку,
Не чује се звоно претходника овна;
Свуд гроб и чемер, мрак, магла оловна,
И запјевке тужне што срце сијеку.

Села наша, гђе су ваше руке радне?
Гола, црна њиво, гђе је орач, брана?
Ах, другове ваше, невољне и гладне,
Одвела је судба преко Океана.

У подземљу црном, без сунца и неба,
Сад копају они комад црна хљеба,
Док за вами срце све им цвили јаче.

О, жали ли когод тебе, земљо гола?
Нигдје за те сузе, нигдје једног бола.
Само негдје близу, чујем Христос плаче...

**ХЉЕБ**

Пароброд спреман. Море се колеба.
Пошљедњи пламен на западу трне;
Сутон се рађа и с јесењег неба
Полако пада на хридине црне.

Палуба пуна. Руке уздигнуте
Поздраве шаљу и рупцима машу.
У мношту овом видим чељад нашу,
Наслонили се на перваз па ћуте...

Земљаци моји, докле ћете, докле?
"Тамо далеко! Јер нас усуд прокле
И на нас паде тврда туча с неба..."

А зар вам није завичаја жао?
"Жао је брате... Бог му срећу дао...
Но хљеба неба. Збогом! Хљеба, хљеба..."

ЈА НЕ МОГУ ОВДЈЕ...

Ја не могу овдје; овдје лед ме бије,
Овдје нема сунца што ме тако грије,
Сунца, милог сунца, сунца мoga раја -
Мога завичаја.

Ја не могу овдје. Моја душа воли
И лијепу Рону и воду Лимана,
И далеке шуме што се виде доли
У подножју хладном вјечнога Монблана;
Моја душа воли овај крај слободе,
Ову земљу људи, једнакости, права.
Ал' тамо, врх кршâ гђе облаци броде,
Тамо, с голих брда гђе мирише трава,
Тамо, гђе су моји другови и браћа,
Тамо, роду своме душа ми се враћа.

Ја не могу овдје. Тамо гдје увјече
Врх далеких брда као ватра плане,
Испод црног Хума гђе Неретва тече;
Тамо гдје ме љубе, тамо гдје ме воле,
Гђе се моја браћа за род Богу моле;
Тамо гдје сам снивô оне златне снове,
Тамо моја душа плачући ме зове.
Ондје нек ме једном и у гроб сахране.

ВЕЧЕ НА ШКОЉУ

Пучина плава
Спава,
Прохладни пада мрак.
Врх хриди црне
Трне
Задњи румени зрак.

И јеца звono
Боно,
По кршу дршће звук;
С уздахом туге
Дуге
Убоги моли пук.

Клече мршаве
Главе
Пред ликом бога свог-
Ишту. Ал' тамо,
Само
Ћути распети бог.

И сан све ближе
Стиже,
Прохладни пада мрак,
Врх хриди црне
Трне
Задњи румени зрак.

СЕОБА

Пусто ли ћеш бити, Невесиње равно,
Расадниче Српства, колијевко лâвâ!
Пусто, јер се, ето, сели племе славно -
А наша будућност, гдје је она? - Спава...

Вјеровасмо у њу кô у свети ћивот
Василија светог што клонуле снажи;
Вјеровасмо у њу кô у вјечни живот -
Вјерујући у вас, о орлови наши!

А сада вјера наша умире и гасне
Мутно око гледа у небо без зрака...
Пред иконом плачу јавор-гусле јасне,
Јер остале земља без својих јунака...

Браћо, зар вас душа нимало не боли?
Зар вам није жао ових поља равних
Гдје се једно море наше крви проли
И гдје леже кости отаца нам славних?

Зар вам није жао, на огњишту оном
Гдје вас огањ гријô, што ће туђин бити,
Што ће наше горе погребнијем звоном
Одјекнути тужно, а ми сузе лити?

Ил' не знате да је издајство јунаку
Оставити земљу гдје га мајка роди,
Оставити брата, без снаге, у мраку,
С невољама дугим да сам борбу води?

О, не дајте, Срби, да Вукова љага
Окаља вам образ чист ко сунце с неба!
Не идите, браћо, од роднога прага,
Јер мученој земљи мученика треба...

Треба мушки снаге и витешких рука,
Треба Обилића и слободних лâвâ;
Треба ваше смрти и вашијех мука,
Јер, тамо далеко, наша зора спава...

НЕ МОГУ...

Ја никада тебе мрзити не могу
Тебе, б'јели св'јете, ком је многи дао
Име црног пакла, а на подсмјех Богу,
Што те светом мишљу ускрснути знаю.

Не могу те мрзит! Ту под небом твојим
Ја осјећам љубав, што ме с тобом спаја,
Ја пред твојим ликом с побожношћу стојим
Као чисти анђо пред дверима раја.

Јест, на брзој струји, којом живот броди,
Често испих пехар пун јада и туге, -
Ал' кад златно сунце на небу се роди,
Ил' кад спазим тамо величанство дуге;

Кад прољеће младо дарове донесе
И кад росом преспе љубичице плаве,
Па се с лаком шевом душа ми узнесе
Далеко, далеко, у висине плаве:

Ја у томе часу заборавим боле
И све сузе мајке, што их душа рони,
Моје усне шапћу, тихо Бога моле,
И ја чујем како глас небеса звони.

Па утјешен вјером загрлит' бих хтио
Небо, сунце, брда завичаја мога,
Па да с њима зборим и шапућем ти'о
И љубим их тако до издаха свога!

О, КЛАСЈЕ МОЈЕ

О класје моје испод голих брда,
Мој црни хљебе, крвљу поштрапани,
Ко ми те штеди, ко ли ми те брани
Од гладних тица, моја муко тврда?

Скоро ће жетва... Једро зрње зрије...
У сунцу трепти моје родно село.
Но мутни облак притиска ми чело,
И у дно душе гром пада и бије.

Сјутра, кад оштри заблистају српи
И сноп до снопа као злато пане,
Снова ће тећи крв из моје ране -
И снова пати, сељаче, и трпи...

Сву муку твоју, напор црног роба,
Појешће силни при гозби и пиру...
А теби само, ко псу у синџиру...
Бациће мрве... О, срам и грдоба!...

И нико неће чути јад ни вапај -
Нити ће ганути бол пјану господу...
Сељаче, гольо, ти си прах на поду,
Тегли и вуци, и у јарму скапај!

О класје моје испод голих брда,
Мој црни хљебе, крвљу поштрапани,
Ко ми те штеди, ко ли ми те брани
Од гладних тица, моја муко тврда?!

ПЕСНИК ВЕНКО МАРКОВСКИ И ЈА - Поводом његове књиге ГОЛИ ОТОК - ОСТРВО СМРТИ -

Пише: Проф. Др Каплан БУРОВИЋ, академик

Имам у рука дела Венка Марковског ГОЛИ ОТОК - ОСТРОВ НА СМРТТА, објављено у Скопље 2009, значи пре који месец.

Венко Марковски је познато перо од пре рата, не само у Македонији, већ широм екс-Југославије, па и света. После рата он је један од оснивача литерарног језика македонског народа, коме и припада по своме пореклу, али - због многих несугласица са Јосипом Брозом и његовом кликом - негира постојање македонске нације, а претендирањем да су Бугари. Он је на бугарском језику и написао ову књигу, коју су на македонски превели са рукописа Мите Гошев и Бранко Цветковски.

Књига носи поднаслов гневник во писма. И стварно, ово није дневник, већ гневник, јер са странице на страницу В. Марковски само испољава свој гнев, ту и тамо и оправдан.

Не само што је у облику писама, већ и зато што није написан у одговарајуће време, он не представља стваран дневник. Имамо посла са једним имагинарним дневником, написан по изласку из затвора, а где се у форми писама износе доживљаји и сећања из времена затвора.

По први пут Венко је ухапшен 1949. године, сигурно као информбировац, али "под притисок на општествено мислење во Бугарија и во светот и по протестот на Тригве Ли, тогашниот секретар на ООН" - како каже он - био је ослобођен.

Крајем августа 1955, са псеудонимом Леопарди, објавио је на српском поему СУВРЕМЕНИ ПАРАДОКСИ, која је раздата илегалним путем. Ту, између осталог, каже:

Револуција не зна за гријех.
 Револуција не зна за смијех.
 Револуција прождите и дјецују своју.
 Она се рађа у stomaku,
 а стари у глави...
 На Белом двору гавран гаче.
 Вожд револуције, револуцији скида гаће.
 Закон опљачкан, пљачка озакоњена.

Он претендира: "Тоа е поема што го разобличува југословенското предавство, југословенската реалност под крвавото тиранство на Тито и единствениот протест во светот во тоа време кој е напишан, печатен и распространет" (стр. 34).

Преко Параксеве Манасиеве, спикерка Радио-Скопља, ја сам у пролеће 1955. упознао Венка Маркоског и дао му да прочита моју поему БОЈАНА, објављена као засебна књига у Дубровнику 1952. године, а затим прештампана у листу ИСКРА Бр. 4, Београд 1953. Истовремено је прештампана и у часопису ПОЛЕТ Бр. 4, Загреб 1953. Ко год хоће може да провери ово. Значи, В. Марковски нема право кад каже да је његова поема СУВРЕМЕНИ ПАРАДОКС "единствениот протест во светот во тоа време", јер сам ја протестирао пуне три године пре њега. И не на илегалан начин, нити псеудонимом, већ правим именом и презименом, па и јавно, у обе метрополе Југославије, називајући Југославију Јосипа Броза Тита Голготом, коју су притисле љуте ране. Како се зна, на свим језицима света, Голгота симболизира место патњи и страдања.

Истина је да сам ја разобличио не само титоистичку издају, већ и сталинистичку издају: обале јој с обе стране / Притиснуле љуте ране! Управо зато се Венку моја поема није свидела, па ми је искритикова опако и наопако, горе од оног Марковића у Београду. То је и разлог што се више нисмо срели. Ипак ми узе један примерак моје објављене поеме са речима: "Прочитају је још једном, на тенане!" Да ли ју је стварно прочитao још једном или не - не знам. Знам само да ми је више није вратио.

На страни 37 његове књиге видите што пише:

"Не ја слушам ниту песната на Вардар... А тука, покрај мене, под карпестите зидови на старата зандана тече низ Скопје, низ мојот роден град - синот на Шара - Вардарот, тој борец и воин, тој неспокоен маченик, тој смел будилник на Бугарија, оди и вее снежна грива низ нокта, оди и пее страшна песна. Песната повикува на заклетва, голготи и распетија. Тој матен младенец на Вруток и сега под Камениот мост поминува, и сега развејува снежна грива, и сега реди страшна песна. Таа песна надалеку се носи и истекува. Таа песна со мокен глас и во мојот слух се носи и истекува со бурен ек и во мојот дух..."

Ко год познаје моју поему, рећи ће да ју је Венко научио напамет и, свесно или несвесно, ето где ју је излио. Не кажем да ми је поеми направио плахијат у прози, али - ако упоредите тај његов пасус са мојом поемом - не можете да не признате "бурен ек" те поеме у души Венка Марковског.

И не само ја!

Пре њега је иступио пуним именом и презименом, преко штампе, и Милован Ђилас. Венко Марковски познаје сасвим добро Ђиласово дело АНАТОМИЈА ЈЕДНОГ МОРАЛА (видите стр. 19), које је објављено негде крајем децембра 1953, или у јануару 1954., у часопису МИСАО. Венко Марковски га можда зато mrзи, јер му је претходио и као писац, дисидент, и као политички ухапшеник. А можда и зато што је Ђилас својевремено био највећи антисталиниста Југославије и целога света, агенс спиритус, душевни инспиратор и вођа V антисталинистичког Конгреса Комунистичке партије Југославије.

Како из моје поеме тако и из дела Милована Ђиласа нема сумње да је много што научио, да се надахнуо и постао оно што је био - антититоиста.

Интересантно: док спомиње све могуће ухапшене комунисте-информбировце, књижевника Радована Зоговића нам не спомиње нигде. Можда зато што је и након хапшења остао идолопоклоник Јосипа Броза Тита.

Треба знати да је ово дело написао крајем 1980. године. Значи, после осуде Александра Ранковића, када је ликвидиран Голи Оток и навелико почeo да се топи социјал-фашистички терор Јосипа Броза Тита. У то време он је сигурно знао да ја настављам да чамим у албаском стратишту звано Бурељи. Нека што ми нигде не спомиње име, па ни дисидентни роман ИЗДАЈА (Тирана 1965 и 1967), већ ми негира и дисидентну поему БОЈАНА, што од њега нисам очекивао, јер је имао могућности да ми притечне у помоћ. А како сви, тако и он, мора да је био свестан да је албански затвор Бурељи био страшнији и од Сталиновог Гулага, па и од Титовог Голог Отока.

Он каже да је неки дрводелац, звани Сребров од Велес, предао поему властима и - 7. јануара 1956. Венка су ухапсили по други пут, осудили на 5 година строгог затвора и 2 године губљења грађанских права. Затвор је издржao на Голом Отоку, заједно са осталим информбировцима. После Венка ухапсили су и мене. Од првог дана хапшења сумњао сам да ме денонцира, између осталих, и он. Из дана у дан сам очекивао да ме суоче са његовом изјавом, као што су ме суочили са изјавама других, па и са изјавом албанског књижевника Адем Демачи. Али је истина да не само што ми нису предочили какву изјаву Венка Марковског, већ ми ни његово име нису споменули. Ни под истрагом, нити пред судом. Па ни име Параксеве.

Његов опис Голог Отока је сјајан. И демаскирање Јосипа Броза. Његов гнев је оправдан, легитиман и сасвим разумљив. Али његов сталинизам је неоправдан, па и неопростив. Па зар Венко Марковски, ни пошто је извео живу главу са тог острава смрти, са тог титоистичког пакла, ни 1980. године, када је ово писао, није схватио да је Стalin био Тито СССР?! Дођуше, могуће да није био тако крволовачан, али то најбоље знају грађани СССР и ми остављамо њима да нам кажу ко је и шта је био Стalin, јер су они за то и најкомпетентнији.

Ми можемо и треба да сведочимо само за Тита, јер њега смо лично познавали и имали на грбачи. Од њега смо патили и страдали. Венко Марковски, као такав, јесте веродостојан сведок и ја му верујем све што о њему каже. Тито није био комуниста. Он је био антikомунистички монструум. А да они у СССР нису били боли од њега, довољна је чињеница да су овој убици југословенских комуниста - "оние што учествувале во Октобарската револуција" - доделили ордење: За победу, Лењина, Октобарске револуције и друга. Ово ми, Југословени, никада нећемо заборавити и никада им нећемо опрости. Највећем антилењинисти на свету дали су орден Лењина! Може ли се ово заборавити?! Може ли се ово опрости?! Никад и до века! Зато и кажем: Како је Венко Марковски, и пошто је постао свестан овога, декорисања Јосипа Броза Тита од учесника у Октобарској револуцији, могао да их опет назове друговима, да их опет сматра за своје другове и да наставља своју борбу уз њих и са њима.

Али - што корим Венка Марковског, кад сам и ја учинио много већу грешку од њега?!
Не кажем: А ко није грешио?! Напротив - благо онима који се ни на који начин не огрешише!

1) Како се већ зна, Академик Буровић је по издржаном затвору пребегао у Албанију, одакле је мислио да пређе у СССР, али су га Албанци насиљно задржали ту и, пошто су им пропали сви покушају да га врате Јосипу Брозу Титу, ухапсили су га, осудили на 43. године монструозног затвора, разорили му породицу, масакрирали децу, 10 пута су га на живо одрали, у дословном смислу ове речи, тражећи од њега да порекне своја друштвено-политичка убеђења, југословенску националност и држављанство, па и очинство својој рођеној деци.- РЕДАКТОР.

ШТА СЕ С НАМА ТО ДЕШАВА

Др Добрисав Никодиновић

Изводи

1.

Запажа се општа појава код Срба: анергичност, осећање безперспективности, неборбеност, скоро губитак радости, губитак воље за отпором и борбом, губитак наде у будућност, прибегавању усамљивању и самоизолацији, лако пристајање на све животне недаћа, на неправде, на сиромаштво, некритично уважавање стране памети, окренутост западу, мала кохезионост породице, губитак жеље за формирањем сопствене породице, смањено осећање солидарности и саосећања, лако одлучивање на алкохолно утапање и отупљивање. Просто речено, једно стање таворења и живљења од данас до сутра Све то резултира у материјаном и духовном сиромаштву и регресији до нестајања.

Скоро сви то виде, а никоме није јасно о чему се ради, шта је узрок томе и како се томе злу супротставити. Очигледно завладао је један општи национални страх од нестанка српске нације. Повремено се о томе са чуђењем говори, понегде отворено, али уздржано и обично са самооптуживањем. Међутим, нико није крив што је такав и такав, а не бољи, онакав како је то пожељно да буде. Нико не сме бити окривљен за сопствену болест, јер заиста није крив. Болест не настаје вољом болесника.

Ово опште стање Срба личи на болест.

Хоћемо да видимо о чему се ради, шта је свему томе узрок, да ли је српска нација болесна, или је то реакција на неки заједнички узрок и појаву која штетно делује на Србе. Што год се више људи томе чуди и поставља питање на које не зна одговор, то све више интригира ово стање.

То је мотив да поставимо и себи и другима исто питање - шта се то с нама дешава и да се потражи одговор на њега.

Но да осмотримо нашу ситуацију, макар и овлаш, површно.

2.

Градски становници се понашају тако као да живе сами у граду, често немајући обзира за друге, не тиче их се судбина других, своје интересе сматрају најважнијим ма колико други имали штету због тога. Безобзирни су, безосећајни, бескрупулозни. Често заплашени, окренути себи, са смањеним интересовањем за општа збивања, или чак и за збивања из свога окружења. Раде или не раде, али рад доживљавају као казну, као непријатну нужност, без задовољства и ентузијазма за успех у раду. Немају одговорности према раду и пристају на најнижи квалитет услуге, само ако може да им то прође без примедби. Дане проводе једнолично, скоро идентично, као да им је цео живот један веома дуги дан. Активности су свели на најужи обим: спавање, буђење, рад, ручак, телевизија, вечера, спавање. Наравно ако раде. Али многи не раде, па им је дан много дужи и празнији. Многи пуше, а нарочито жене. Многи пију кад имају и кад могу. Социјалне комуникације су свели на ужу породицу, на уски круг појединача на послу и веома ретке пријатеље. Рођаке избегавају, или кад су им у посети једва чекају да оду. Рођаци буду и оду, а они их нису питали ни основне ствари: здравље, проблеме, за друге близке рођаке. Рођаци су постали сувишни и непотребни. Комшијске посете по правилу не постоје. Чак зазиру од комшија, избегавају их у свакој прилици. Нарочито је то драстично у већим градовима. У мањим је немогуће да се комшије не познају, али све је исто само је мање изражено.

Функционишу са малим дијапазоном осећања. Све је усмерено на самоодржање које добрим делом је чист егоизам. Чак и односи у породици су индивидуализовани: свако има свој живот и своје личне навике које га штите од окружења, од других укућана. Породи-чна емоционална комуникација је сведена на најнужнију меру. Често у истој породици не знају проблеме једни других, или их се они мало тичу. Родитељи према деци и некако имају родитељско осећање, али не увек и не у свим породицама. Деца се понашају тако као да само она постоје и као да све у кући постоји ради њих. Незамисливо им је да им се неко право или неки хир ускрати, а нарочито од стране ближњих. То сматрају потпуно нормалним. Не могу да схвате када се неко жртвује за другог без неког личног интереса. Родитељи су њима дужни све, а они родитељима ништа нису дужни. И то је њима нормално. Родитељи често имају страх од своје деце и никако не смеју да им се супротставе, да их укоре, посаветују, питају шта раде, како су провела дан и које обавезе имају. И родитељи сматрају да је то нормално, односно да је настало модерно доба када је индивидуалност испред и изнад колективна. Лична слобода и лична права су неприкосновена и ничим не могу бити окрњена. Чак и кад дете срња, одаје се пороцима, својим навикама и понашањем озбиљно угрожава своје здравље, родитељи се ретко мешају и ретко интервенишу.

Окренути сами себи не запажају и не тичу их се опште појаве, општа догађања. Настоје да су далеко од тога и не дај боже да помисле да на неки начин помогну. Ни случајно. То није њихова брига, већ је брига некога другога, или једноставно то за њих не постоји.

Однос према нацији не постоји, или је сведен само толико колико то задовољава неку њихову потребу или им чини сасвим профано задовољство. Крсне славе и друге православне светковине славе ради угодног ручка, и прилике да попију више но обично. Ретки су који имају госте изузев уже породице. Неки то игноришу, неки само симболично прослављају. О националним интерсима, националној прошлости, културној националној баштини, националним проблемима који угрожавају огроман број сународника, се не интересују, све то игноришу. Они имају своје проблеме и то их оправдава што их друго не интересује. То за њих не постоји, или су само овлаш заинтересовани за то колико да се уклопе у социјално окружење, да се не би приметило како су индолентни.

Национални идентитет и национална свест је нешто што за њих не постоји. Постоје само они, њихове потребе и њихови проблеми и то је све. Они који се тиме баве или их то интересује су за њих будале, занесењац, зврндови и параноици. Њих се обавезно клоне.

Градови су гомила људи где нико не види никог изузев себе.

3.

Село има озбиљних проблема. Тамо живе неки други људи. То су углавном старци и старице, углавном су сами. Они размишљају о прошлим временима која су редовно била боља, кад су били бољи људи. Чуде се шта их је снашло, никако не могу да објасне себи како су остали сами и никако да опрости својима што су отишли, напустили село. Села су пуста и празна, са мало људи који су при kraју живота. Они виде да веома тешко живе, као да никог нема изузев њих, јер нико и не мисли на њих нити је било кога брига за њих. Они су радили, стварали породицу, хранили децу која су отишла и заборавила их. Остали су без путева, без комуникација са светом, остали су без комшија. Влада један апсолутна тишина, као да је село исељено. То није случај са приградским селима. Они су окренути граду и ствара се нови тип сељака који ситно тргује, својом или туђом робом, све су више окренути себи, њихови интереси су им изнад свега и испред свега. Општи интереси су брига некога другога, битно је да они немају штету, односно да од свега имају користи. За друге их није брига, није их брига за своје претке, за националне одреднице. Они су све само онолико колико је нужно и колико им то може користити. Код њих је све лажно: и патриотизам и пријатељство и општи интереси и комшилук. Један рече: то су баланца људи. Гледају преко плота да виде да га комшија не претекне у нечemu.

4.

Стари људи у граду су углавном досељени кад су била боља времена, кад се знао неки ред и знало се чија се слуша. Сада доживљавају опште животне појаве као апсолутни хаос, збуњени су и усамљени. Нико нема времена за њих. Деца су их померила у споредне стамбене просторије, где никоме не могу да сметају, да их не можете срести ако немате намеру да их видите. Млађе гледају како журе, немају времена за било шта, стално су у неком трку и сав им живот је у трку. Стари се само чуде, као да не познају своју децу, питају се у чуду шта се то дешава с њима. Утонули су у депресију, изгубили су веселост, наду и радост. Питају се да ли су урадили добро оно што су урадили, где су погрешили. Реални свет доживавају као туђ свет, као да нису ту провели велики део свога живота. Гунђају, ситно критикују власт и политику.

Старији на селу су престали да се надају. Забринути су како ће бити сахрањени, а друго их не интересује, јер је све изгубило смисао. Много су се надали, а испало је као да им је неко украо њихов живот, јер нема ништа од онога чему су се надали и зашта су целог века радили. Жељни су да виде человека, да поразговарају, да се неком пожале. Ретке посете своје деце су је за њих празник, не могу да их се нагледају, а она тако брзо оду да их нису честито ни видели ни чули. Опет остаје безнађе, опет тишина, ћутање данима и ноћима, јер немају с ким да разговарају. Ако им је жив супружник и некако се живи. Али кад он или она умре, онда само моле бога да што пре умру и они. Дани им пролазе брзо и неприметно и чак су заборавили да су болесни, немоћни.

5.

Младима је школа постала споредна ствар. Имају таква права да су главни у школи. Наставници немају никакав ауторитет код ђака. А и како би, кад њихов отац може да их купи за ситнину. Они долазе у школу бесним колима, а њихови наставни старим домаћим колима, или јавним превозом. Оцене углавном немају везе са знање, већ само колико је њихов отац богат и утицајан. Свега им је мало и хоће да све доживе, пробају све а љубав је постала глупост, за глупаке и примитивце. Дрога им је постала главна и само траже паре од родитеља. Никад им није паре доста. Родитељи су им застарели, неспособни, не обраћају им се уобичајено, све више уличног манира унос у своје куће...

ГРАЧАНИЧКА ЗВОНА ЗВОНЕ У ШИШАТОВЦУ

Свемилостиви Господ наш уочи Видовдана умио је благо заталасане падине Фрушке горе, да чисте као суза праведника, у ћедра своја приме нове српске изгнанике, и највећег мученика овога времена, умировљеног - одстрањеног - обесправљеног владику рашко-призренског и косовско-метохијског, владику нашег преосвећеног, Артемија... Распетог, још живог. Да сведочи још једно свеколико српско страдање, и своје мучеништво да угради у ђердан мученика косовских... Да сведочи каква је „густа магла паднала, на тој ми равно Косово море,“ да сведочи како „ништа се живо не види, море“... И не само на Косову, већ по власцелим Српским земљама, расцепканим, разједињеним и окупираним ...

Као да сузе Господње хоће да расквасе и размекшају јад који се накупио и запекао у људима који у колонама пристижу у светињу некада раскошне лепоте, светињу - стециште интелектуалне елите 19. века, рушену до темеља, запуштену, па обнављану, а никад потпуно обновљену... Светињу чији су бели, огњени зидови и монументални облици и контуре испрани муком и сузама невино пострадалих, и који су остављени да се на њима испишу житија нових мученика и страдалника за Веру Православну.

У ваздуху лебде измешане до непрепознатљивости туга и радост. Туга због изгона, због непогрешивог осећаја страшне неправде који као камен притиска срца верних. И радост због сусрета са највећим духовником овога времена, са оним који је, после Светога Саве, српском роду љубављу и духом породио најбројнију породицу Богослужитеља и Богоугодника који су „светлост свету и со земљи“, који животима својим заветованим Богу, сведоче бескрајну Љубав детињу према Оцу своме. Као што је бескрајна и Љубав наша према Оцу нашем Небескоме.

Као што је некада на овоме месту Вук Каракић забележио најбоље и најлепше јуначке песме, тако је верни народ данас почeo овде да љубављу и вером исписује најлепше молитве Господу за спасење страдалнога српског рода и свога прогоњеног духовног пастира и његове духовне деце која не пристају да поред живога Оца буду духовни сирочићи.

Ово место је постало принудно боравиште владике који је својим делима и страдањима надрастао све своје савременике-саплеменике и многе великане из рода нашега.

У временима када се под сваковрсним недаћама Српски род згрчио, чекајући следећи ударац, када су нехајност и незаинтересованост за духовно стање нације узеле мања заменивши острашћеност безбожничког режима, у Шишатовцу се уочи Видовдана окупило мноштво људи који јасно распознају Добро, од зла и Светлост од tame, људи који разликују Праву веру од мешавине и збрке свакојаких „вера“ које су се размахале светом и прете да једину Светлост угасе.

Дошли смо, са многих страна и прешли многе километре да се напијемо на кладенцу чисте вере, да душе своје освежимо и испунимо Божанским миром који Света Литургија оставља у нама.

На велику жалост верних, све је мање цркви у којима се служи Света Литургија како су нам Свети Оци предали, већ се изменама наше свето Православље уводи у „свејерес“ како је говорио св. Јустин Ђелијски. Зато је сада овде духовна жеђ израженија, а духовна радост већа. Зато су манастири све више места где верни долазе... Манастири - вековни чувари вере, духовни међаши који бране да се вера скрнави, да се „старе међе“ померају...

Храм који својим величином задивљује испуњен је верним народом као никад досад. На улазу стоје они који нису успели на време да уђу у цркву.

Благодат Божија спушта се на све нас, и сви као један узносимо молитве Господу. Владика Артемије и данас служи своме Господу, служи Свету Литургију - на радост и духовно окрепљење присутних. Више стотина верних и мноштво монаха и монахиња, сједињени Вером у Господа, сједињени патњом праведника једногласно узносе молитве Богу ... Радост молитве и благодат која се излива на присутне, скоро да се и физички може осетити. Ваздигну нас и узвисују на дотад недоживљене висине ... Душе наше извијају се и стреме ка Господу...

Владика беседи. Речи одзывају и неизбрисиво се урезују у свест свих нас: „...да бисмо сачували Веру Православну која даје смисао целом нашем животу, нашим страдањима, нашим успехима и нашим неуспесима, јер та Вера Православна је једина која даје смисао животу људскоме, јер том вером ми се спасавамо од греха, смрти и ћавола. Зато је Господ дошао у овај свет да нам покаже пут, браћо и сестре, како да из овога света, из ове долине плача стигнемо у своју небеску отаџбину, у царство Христа Бога нашега...“

Понавља наш владика речи светог Јована Златоустог кога је ондашњи црквени режим и режим злочинаца расчинио и „прогнао, а данашња га Црква прославља као једног од Света Три Јерарха: „Слава Богу за све ...“

Док стојим у мношту народа, на тренутак ме мисли однесу у туђину, где сам први пут осети-ла да се потпуно стапам са верним народом, да сам једно са њима док се молитвом Богу обраћам... Само тамо и данас овде осећам једнодушје које нераскидиво везује... И тамо сам стајала међу изгнаницима из земље, међу саплеменицима прогнаним због борбе за краља и Отаџбину, због вере у Господа, међу браћом и сестрама који на безбожје нису могли пристати. И тамо сам стајала међу светосавцима који су за веру спремни живот свој да положе... И заједно са њима осећала силу и неправду којом моћни владари овога света вековима убијају душу српскога народа...

И тамо сазнала за једног, по налогу Јосипа Броза расчињеног, владику Дионисија на чијем је гробу патријарх Павле одржао опело, и за једног обесправљеног српског владику, владику Дамаскина, који је, као професор Призренске Богословије гасио пожар у Пећкој Патријаршији, када су је, 1980.г. Шиптари запалили.

ПОЕТСКА ТИХОВАЊА

Тамо сам сазнала за многе неправде и патње које трпе изгнаници. И саосећала са њима, као што и данас сву неправду осећам...

Вечита Српска коб прогонства и изгона наставља се и сваки пут бива жешћа, јача, болнија...

Колоне прогнаника и изгнаника вековима су, са чемерног, но Богом спасаваног Косова и Метохије, пристизале у питомину сремску, банатску и војвођанску да им незацељиве ране топлином и љубављу умије и очисти...да покуша да их извида. Изгони и прогони трају... Кроз векове. Како онда, тако и данас...

Двадесети век је за Србе највеће стратиште и страдалиште... Уништавају нас и физички и духовно. Затиру. Двадесет први век наставља убилачку мисију над Српством и чојством и човештвом... мисли су које ме данима опседају... а потврде стижу свакодневно...

Непрегледна маса верних прилази да узме нафору и да пољуби свету десницу владикину. Гледам благ осмех и љубав којом владика зрачи, којом свакога ко му прилази благосиља... Господе, сачувай нам владику, и монаштво наше, и нас недостојне ...

Богоумилним гласом сестара и духовним песмама ублажава се бол од дубоких рана прогоном и неправдом створених. У великој, новоопремљеној гостопримници дочекују нас благим осмесима млади монаси којима је Господ даровао прилику да буду на услуги владици Артемију и верном народу. Окрепљених душа приступамо телесном окељењу. Има нас из свих крајева. Различитих акцената, но истом вером задојених. Владика опет беседи. Тајац. Свако жели да чује речи владикине и да их у срцу своме заувек понесе...

Онда почиње песма. О Косову, о страдању. Сузе тешке као олово падају из очију владикиних и из очију монаха који су пошли у прогонство за својим духовним оцем, јер не могу да га се одрекну. Сузе које не могу да сперу грч неверице због неправде и силовитости удараца које трпе. Мушки сузе које стоје као сведочење Истине на скамењеним лицима духовника, и само појачавају очеличену истрајност на путу Господњем... Народ грца у сузама. Пева. И плаче. Болно и пркосно. Плаче. Јеца.

Господе, спаси нас, помилуј нас... И сви зnamо и осећамо да су Светосавље, Косово и Метохија и жеђ за Правдом и Истином укорењени сувише дубоко у српском народу да ће одолети и овој пошasti која нас је напала. Само боли. Ујасно. Јер долази од рођених. По крви и роду најближих... Умилни гласови монахиња, сестара и браће извијају се у незaborав који у срцу остаје: "на тој ми равно Косово мори / ништа се живо не види / до једно дрво високо..."

Под њим ми седи владика мори / Под њим ми седи владика. / Кол'ко је сунце на небо мори, / Кол'ко је сунце на небо / Тол'ко је срце његово мори, / Тол'ко је срце његово.

У њег' је стало Косово мори / У њег' је стало Косово."

И, као ниска најлепших бисера нику се песме љубави према роду и према Богу нашем. Песме које прослављају светитеље и мученике, које чувају косовски завет. И онда стари монах из Црне Реке запева, а верни народ га прати. Дирљиво и поучно. Јединствена лекција о духовности и патриотизму. Богу захваљујемо за овако богато уздарje којим нас уочи Видовдана награди.

Из сузних очију присутних чита се:

"Поносни смо што смо Срби, што смо потомци светих Немањића, што нам је у срцу Косовски завет, што волимо своју Цркву, и свој народ и своју земљу. И што, волећи своје, не mrзимо друге, јер смо прави Хришћани, Светосавци, Срби, какви су били сви наши преци и, уз Божију помоћ, каква ће бити и сва наша поколења.

Иако не спадамо у велике народе по броју, наш живот и наша историја представљају проживљено Јеванђеље, јединствено дело неисказане хармоније и красоте. Тиме се поносимо, за ту Истину смо страдали и данас страдамо...

У Бога верујемо... али у људе не можемо веровати..." Из сузних очију излива се љубав.

И видимо владику Артемија како оживљава Црну Реку и ствара духовну кошницу монаштва, како испуњава монашким богоугодним животом опустеле манастирске зидине и темеље, како васксава Веру нашу свету, како је у срца усађује да никад не усахне... Видим владику како расчишћава и поново васпоставља темеље духовном препороду...

... како неуморно путује по свету ширећи истину о страдању свога народа,... како неустрашиво говори истину и смело гледа у очи злочинцима пред којима дрхти свет, ... како подиже светиње вековима замрле и како их пуни Божијим угодницима ...

И видим недостојне који му завиде на Божијем дару и духовној снази.

Видим владику како се витешки бори за свој народ и како витешки страда у славу Божију, како венац мученички достојанствено носи ...

И видим владику како говори док сви други ћуте о "Шиптарском геноциду над Србима у 20. веку", док говори о уништеним светињама које отимају и име српско затири...

Видим владику како држи опело косовским јунацима, како проповеда... како љубављу и Вером у Господа препорађа свет око себе.

Видим владику како достојанствено подноси страдање које му је св. Јустин прорекао "пострадаћеш од својих школских другова..." Видим владику и његово верно монаштво како као свети ратници Христови чувају свето Православље...

И мноштво верног народа како се Богу за њих моли... На многа љета, владику Артемије!

Нека је слава Богу за све!

На Видовдан, 2010. Лета Господњег

Горица Тркуља

СЕРГЕЈ ГЛАВЈУК У ТОРОНТУ

У ЗНАКУ ПРОСВЕТИТЕЉА ЂИРИЛА И МЕТОДИЈА

Чест и радо виђен гост УКС и целе Србије, руски песник, преводилац и антологичар Сергеј Главјук, идејни аутор и један од састављача серије антологија под називом Из века в век, посетио је, у првој половини децембра о.г., канадску провинцију Онтарио. Разлог његове посете је представљање овог значајног књижевног пројекта (двојезична издања антологија поезије словенских народа) у деловима света где живи велики број припадника словенских народа. Канада је једна од таквих земаља. Као што је познато, Антологија савремене српске поезије, преведена на руски језик, објављена је међу првима и већ је имала два издања. Сергеј је собом донео девет томова Антологије Из века в век, колико је до сада објављено. Обавестио нас је да ове године излази из штампе десети том - савремена пољска антологија у преводу на руски која ће, као и све досадашње, бити свечано представљена на овогодишњој прослави Дана Ђирила и Методија у Москви.

Сергеј Главјук је дошао у госте Србима, преко песничких веза, као што то често бива, уз обећање и договор да му браћа по перу омогуће да обави своју мисију на канадском нивоу и да буде гост Епархије канадске СПЦ, као и српских књижевних и културних удружења и друштава, а по могућству, колико време тодозволи, да посети још неке словенске културне институције и библиотеке. Програм је скоро у потпуности испуњен.

Комплет од девет антологија Сергеј Главјук је предао Петро Јасик Центру за славистичке студије централне и источне Европе, у оквиру универзитетске библиотеке Робарт'с Либрарџ. Примајући са великим захвалношћу антологије савремене украјинске, белоруске, српске, бугарске, македонске, словеначке, хрватске, чешке и словачке поезије, директор тог Центра, доктор Ксенија Киебузински истакла је непроцењиву вредност ових књига за изучавање славистике. Провела је госта кроз библиотеку и показала му књиге на свим словенским језицима. Сергеј Главјук је прокоментарисао да је пријатно изненађен приличним бројем наслова из савремене руске књижевности.

Велико интересовање за антологије показали су представници православних словенских заједница: Украинаца, Белоруса, Бугара и Македонаца, чије центре и библиотеке је Сергеј Главјук стигао да посети.

Остале антологије биће раздаване преко Свесловенског комитета у Торонту.

КЊИЖЕВНЕ ВЕЧЕРИ СЕРГЕЈА ГЛАВЈУКА

Уживајући гостопримство Епархије канадске СПЦ и књижевних друштава "Његош" и "Десанка Максимовић" Сергеј Главјук је за свега осам дана свог боравка у Торонту имао две презентације Антологије савремене српске поезије на руском језику: у Српском центру при Храму српских светитеља, у Мисисаги, и у цркви "Свети Сава", у источном делу Торонта. Обе вечери су биле добро посећене. Томе је допринео и један специфичан разлог: парохијани који су дошли да присуствују помену, одржаном два сата раније, управо преминулом српском песнику и антологичару Драгомиру Брајковићу, придружили су се затим онима који су дошли да чују госта из Русије. То се нарочито односи на цркву Свети Сава, где је помен одржао Владика Георгије, а затим је и сам остао да чује и руског песника који се такође осврнуо на личност и дело Брајковића. Драгомир Брајковић је боравио неколико пута у Канади - први пут 1999. као гост Удружења "Десанка Максимовић", а касније је увек био гост Епархије канадске СПЦ. Нас песнике је толико задужио, сакупљањем и објављивањем наше поезије, да би свако од нас могао споменик речима да му подигне. Дуго ћемо помињати нашег Брајка и писати о њему. За ову прилику пригодан текст о преминулом песнику и пријатељу прочитао је Радован Гајић. Евоцирана су сећања, врло топлим речима, најпре од стране Владике Георгија, затим од других.

У свом излагању, Сергеј Главјук је објаснио да грандиозни књижевни пројекат "Из века в век", остварен под покровитељством Министарства за културу Руске Федерације, има за циљ зближавање словенских народа преко светих апостола ?ирила и Методија који су дали писменостсвим словенима (ћирилично писмо је било једино у употреби све до тринаестог века, када су неки словенски народи преузели латинично писмо). Заједнички су корени свих словенских језика, зато су слични, као што су нам и народни обичаји и уопште културно наследство, веома слични. Говорио је о улози ћириличне азбуке у очувању просторног, територијалног интегритета групације људи и народа који ту азбуку сматрају својом: "Потенцијалну моћ азбуке у очувању народа и његових државних граница не треба никада губити из вида." Када је говорио о раду на састављању Антологије савремене српске поезије,

нагласио је да је пре ове српска антологија у Русији постојала само као део југословенске антологије и да се за већину песника засупљених у овој првој Антологији савремене српске поезије преведене на руски, раније у Русији није уопште знало.

Сергеј Главјук је као антологичар и преводилац оставио видан траг у руској и српској књижевности, али он је и значајан савремени руски песник, ништа мање познат у Србији него у својој земљи. Његова поезија је нама блиска, а Сергеј своје стихове говори сугестивно, у традиционалном маниру руске естрадне поезије. Имали смо примерак избора Главјукове поезије на српском, под називом "Промајни квартови", у одличном преводу Злате Коцић, па смо чули и приказе његове поезије које су саставиле и прочитале песникиње Драгана Живић Илић и Сања Крстоношић. Поезију Сергеја Главјука, на српском читали су (у разним приликама), поред Драгане и Сање: Ксенија Вучевић. Буба Браунштајн, Првослав Вујчић, Ђорђије Живковић, Милан Јанковић, Лазар Суботички. Запажено је било појављивање на сцени Ранка Радовића који је, као једини српски песник са ових простора, заступљен у Антологији "Из века в век" говорио своје песме које су преведене на руски језик.

Поздравно вече, за срећан повратак кући, у организацији Удружења "Десанка Максимовић" памтиће се по братској српско-руској песничкој дружби којој нема краја, ни предаха, јер хармонија одмарала. Сергеј је надахнуто говорио своје стихове, а затим су други, њему у част, говорили његове, своје и стихове познатих руских и српских песника. Буба Браунштајн, у улози водитељке ове вечери позивала је пред микрофон присутне песнике: Стојанку Раденовић Петковић, Снежану Ивковић, Катарину Костић, Снежану Савић, Татјану Црњански, Лазу Суботичког, Срђана Бајића, Драгана Миленковића, Божидара Живановића, Милана Јанковића, Ранка Радовића. О свему је начињен телевизијски запис камером свима знатног водитеља српског ТВ програма у Торонту, Благоја Ристића.

Све ово се додатило захваљујући нашем учешћу у прослави Дана Ђирила и Методија, на чему смо много захвални Министарству за културу Руске Федерације које нам је ове године упутило позив.

Лично осећам потребу да се захвалим Министру, г. Авдејеву, за лепо писмо захвалности, упућено на моје име, а односи се на све који су допринели представљању Антологије *Из века в век у Торонту*. Нека ово постане традиционална српско-руска узајамна повезаност и књижевна сарадња на релацији Москва, Петровград, Краснојарск - Торонто. Монреал. Ванкувер и шире...

Катарина Костић

ЗОРАН КОСТИЋ У ТОРОНТУ

Захваљујући позиву канадске Епархије СПЦ, Зоран Костић је, почетком фебруара, први пут посетио Торонто, да би у својству специјалног госта присуствовао скупштини Епархије. Његов боравак ипак није могао проћи и без сусрета са њим као песником.

У суботу, 16. фебруара у цркви "Свети Сава", Ривер Ст., поштоваоци његове поезије и пријатељи приредили су му добродошлицу. Била је то заиста добродошлица уваженом, великом песнику, јер јеprotoјереј Љубомир Рајић, уместо уводног говора изговорио напамет једну песму Зорана Костића, уз узгредан коментар да воли и лако памти ове стихове због њихове јасноће и економије речи.

Свој осврт на битне одлике богатог књижевног опуса Зорана Костића, Радован Гајић је започео речима: "Представити Зорана Костића, пре свега, значи представити једну важну линију српског песништва данас, тачније, најважнију, а време ће то потврдити, на жалост онима који то споре, а нама, ипак, на радост и када нас и када ни њих не буде..." Указујући да су ту линију развили Матија Бећковић и Рајко Петров Ного, а следили је Ђорђо Сладоја, Мира Булатовић и Зоран Костић, Гајић је ту констатацију сублимирао речима:

"Оно, пак, што ће сигурно остати као траг трајања нације кроз сопствени поетски израз, у овом времену, јесте изузетно успело амалгамисање, стапање епске тематике и лирског израза које су ови песници, а свакако Зоран Костић међу њима, извели. Поетски израз Зорана Костића недвосмислено је и неискварено лирски. Чак и када поетизује тмурну трагику свакодневице, што чини често, он је лиричар."

О често истицаној јасноћи и чистоти поетског израза Зорана Костића, Гајић је рекао следеће: "Акција речи која проистиче из мајstorског умећа да економише речима, да нема сувишних, да и поред многих речи, јер Костић јесте распричани песник, ипак нема непотребних речи та акција покреће у нама емотивну реакцију."

Говорећи своје стихове, Зоран Костић приповеда тамну страну времена у коме живи. Опева затамњени хоризонт глобализма, који је српску судбину збио у мрачни тунел у коме трагамо за зрачком светlosti. Сам он најбоље објашњава своју поезију: "Моја поезија није нежна, љубавна, више је тужна и тешка, какав је и сам наш живот. Јавно нас чеरече. Нема већег распећа од овог што се нама, Србима, дешава." Песме које је читao, највише из књиге "Кућни пламен", инспирисане су, како је објаснио, углавном, неправдом и страдањем људи, чему је, посредно или непосредно, и сам био сведок.

На пример, песму "На згаришту цркве у Глинин" написао је у ноћи 12./13. маја 1971. године, када је учињен први помен усташким жртвама из глининске цркве, где је срео Љубана Једнака, јединог преживелог Србина и саслушао

његову причу о том помору без преседана.

А песму "Чарнојевић" написао је у Москви 1995., када је на ТВ екрану гледао како Срби напуштају Сарајево.

Песма "Снијежна бајка" насталаје 1996., поводом вести у листу "Комсомолац" да су четири стотине тридесет и два лица у Москви умрла, у току два месеца од мраза, углавном у алкохолисаном стању.

Како у својој поезији, тако и у драмама, књижевном жанру по коме је такође веома познат, не само у Србији већ и у Русији и другим словенским земљама, Зоран Костић је преокупиран, како сам каже, "великим поремећајем у српско-руској љубави", до кога је дошло због "српске расцепљености у односу на Русију. Два српска покрета, оба антифашистичка (монархици и русофили који су робијали на Голом отоку) била су на супротним странама." О томе најупечатљивије говори песма "Једну Русију на двије деле" и драма "Накрн представе". Увек наоштрено Зораново перо, помно бележи и данашње отимање српског језика и књижевности како у Сарајеву, тако и Црној Гори. Био је сведок како су деведесетих година бацали и скривали по фијокама Дучића, Шантића, Андрића, а сада их приказују као "своје писце."

Као прави песник он, наравно, има визију о спасењу: "Зрачак светлости на крају тунела појавиће се кад превладамо раскол оличен у Карађорђу и Милошу. Појавиће се такав Вожд..."

Дружење са Зораном Костићем, чак и кад је веома кратко, испуњено је најдубљим садржајима. Од њега песници могу учити како се постиже хармонија између садржаја и форме, како и оптерећујуће теме могу бити исказане савршеним уметничким језиком.

Није превалио дуг пут до Торонта Зоран Костић да би само заблистао као песник. Поред већ горе саопштеног разлога његовог гостовања у нашем граду, он је донео и чланске карте за нове чланове, управо основане, торонтске подружнице Удружења књижевника Републике Српске чија је имена саопштио Ранко Радовић. До сада укупно има десет чланова.

Ми који смо чланови Удружења књижевника Србије, аутоматски смо чланови и Удружења Републике Српске.

Са песником Зораном Костићем нисмо се растали, само смо се поздравили до следећег сусрета у Торонту, а то ће вероватно бити опет поводом неког важног збивања у српској заједници. Уосталом, Зоран је овде срео и другове из студентских дана: оца Василија Томића, Мирјану Петровић, са којом је евоцирао успомене са екскурзије у Москви, и друге. И ми, песници, који га знамо са књижевних сусрета у Србији, Републици Српској и Црној Гори, жељно га поново очекујемо у Онтарију, Квебеку, Британској Колумбији... Да нам се обрати, како он то уобичајава и како доликује, са: "Браћо и сестре, по перу и језику..."

Катарина Костић

САБАХУДИН ХАЦИАЛИЋ ГОСТОВАО У ПОЕТИ

У просторијама Удружења писаца ПОЕТА у Београду је 12.4.2011.г. одржано представљање КЊИЖЕВНЕ ТРИЛОГИЈЕ (приче "ЗЕМЉА БЕЗ СВИЈЕСТИ", афоризми "НЕДОВРШЕНЕ ДУШЕ" и пјесме "НЕОТКАНИ СИЗИФ") књижевника Сабахудина Хациалића из Сарајева, Босна и Херцеговина. Домаћин вечери, модератор и промотор је био књижевник Веселин Џелетовић, директор Удружења писаца ПОЕТА. Поред њега, о књигама су говорили један од рецензената, књижевник Андреј Глишић и Дарко Хабазин Дакс, књижевник и уредник часописа ПОЕТА.

Ово је друго гостовање књижевника Хациалића у последњих дванаест месеци (претходно је било у Кући Ђуре Јакшића на Скадарлији у Београду, 26.4.2010.г.). Током вечери је представљено и прво штампано издање годишњака ДИОГЕН про култура магазине из Сарајева од стране гл. и одг. уредника магазина, Сабахудина Хациалића, уз представљање активности у оквиру реализације објављивања часописа ПОЕТА из Београда уз представљање четири до сада објављена броја.

Најављена је сарадња између наведених часописа у оквиру планираних активности у наредном периоду.

Књижевник Андреј Глишић је обавестио присутне љубитеље поетско-прозних реминисценција аутора, а што је попраћено аплаузом, да је Сабахудина Хациалића 11.4.2011. књижевник Радомир Смиљанић, у име Академије "Иво Андрић" из Београда, обавестио да је Лауреат награде "Иво Андрић" за 2011.г., нагласивши за Хациалићеву КЊИЖЕВНУ ТРИЛОГИЈУ: "Поезија Сабахудина Хациалића у књизи "Неоткани Сизиф" је проткана с различитим визијама усмереним борби опстојности битка јавства унутар свакодневних суноврата које проживљавамо с повременом рефлексијом и према љубавним реминисценцијама. Његово поетско виђење је циљано: пост-модерна, урбана поезија човека што живети тражи....Књига прича "Земља без свијести" је конгломерат заједничког циља - разоткривања митова с којима се свакодневно суочавамо, неретко уз коришћење сваковрсних алегорија, хипербола, или и властитих позитивних очекивања, уз сатиричну потку. У књизи афоризама "Недовршене душе", користећи афоризам и мисао као вредносни исказ снажног одјека, уз коришћење хуморно-сатиричне ноте, али и он покушава, и успева, нека своја промишљања пренети другима уз наду да то искористе добру стремећи. Истовремено, његово дело је, као и код нашег Нобеловца, Иве Андрића, упозоравајуће и надахнујуће, унутар промишљања да опстојност књижевности и јесте свакодневност упитаности усмерене према свеобухватности сопственог послања. Књижевног, али и људског, пре свега." Додела признања ће бити организована до краја 2011.г.

Током вечери је представљено и прво штампано издање годишњака ДИОГЕН про култура магазина од стране гл. и одг. уредника магазина, Сабахудина Хациалића.

Редакција

ЗЛАТКО МАРТИНКО У ПОСЕТИ ИЗДАВАЧУ УДРУЖЕЊУ ПИСАЦА „ПОЕТА“



Просторије Удружења писаца Поета биле су мале да приме све заинтересоване посетиоце који су дошли тог 19. априла да присуствују представљању књига песника из Хрватске, господина Златка Мартињка. Обе књиге, које су представљене те вечери, У ВИСИНИ ОКА и АКО МЕ БОЉКА, објављене су у оквиру издавачке делатности Удружења писаца Поета чиме смо поново потврдили да ценимо квалитет пре свега. Поезија господина Златка Мартињка је дефинитивно доказала да смо у праву, што се видело и по задовољним лицима присутних, који су сваку од прочитаних песама пропратили аплаузом.

ПРЕДГОВОР УМЕСТО БИОГРАФИЈЕ

Камо год кренеш, стаза остаје иза тебе - увијек у нечије кораке своје опанке увлациш. Остајеш за своју сјену везан, за свој одраз у огледалу. Никад нећеш пререзати пупковину своје лозе, заборавити снијег - који пада зими, иза твог прозора... Нећеш заборавити ништа ни путом у школу ; где пси лају, где ластавица гнијездо има, где трење зрију. Звоник усред села...Недјељну мису.

Живио сам туђа поднебља, пио туђе вино, будио се туђим јутрима. Што је од мене остало ? - Јесам ли још увијек прапотомак мог прадједа у себи ? Сјећам се колијевке, оранице, бербе кукуруза? Жетве. Мака у пшеници, лијеног потока испод врба... Вране ли се сјећам и јастреба, мајчиних успаванки, црног круха ? У цркви духовника, који пјева сопран испред немушта Бога ? Жене одбрајају истрошену круницу, с мајке на кћер исти гријех измоле покором. Штуре прельубе по сјеницима... Описујем свој завичај, с обе стране Илове, dakle Западну Славонију и Мославину, људе, обичаје, стрепње, размишљања. Понеку изгубљену псовку.

Можда заиста "... поуздан јаук превише боли..."

Заволио сам море. Постало је дио мог живота, рибарење с пријатељима, пршут и вино. Клапска пјесма, Оливер и Спалато... Залазак сунца, риба на граделе. ... Валови, небо, хриди, цврчак и маслина... Људи, удовице у црноме, бродоломи...Камен, драча, змије... Крик галеба. Све проткано сунцем и вјетром, непогодом. Биједом обичног човјека, коротом... То зиба, успављује, даје окосницу свега што си био на улицама Париза, Мадрида, Нењ Јорк-а, Прага, Москве... Балетан птичјег срца, клошар случајности... Пјесник кича. Питаш се за који идеал се бориш, ниси ни књижевно образован, немаш докторат знаности, немаш пријатеља. Никоме не припадаш - осим себи...

Смијем ударати шаком по столу, не стрепити критике, писати по мрачним угловима улица. Отићи у грчки ресторан и након вечере бацити празан тањур иза леђа. Мастика је попијена. Бијели, црни, жути, медитеранци, Цигани, то је мој народ... Нада и стрепња.

Размишљам о себи, о пјеснику, о биједи живљења. Викнеш, удариш ногом у критичњак, псујеш оно што те смета... Пјесник, живот ношен на посебан начин, из прикрајка свијета... Пишем животу који сам живио, животу који ме трпи... Пишем о томе што сматрам пјесниковом задаћом и о разочарањима који га слиједе...

Пишем јер сам пјесник, јер не зnam другачије говорити о животу... Сагледати све видљиво - "У ВИСИНИ ОКА"...



Zlatko Martinko

UVISINI OKA



Zlatko Martinko

AKO ME BOLJKA

КОЛИЈЕВКА ОД КАМЕНА

Бациш камен у воду
Настају кругови и расточе се,
Крик галеба оплакује што види.

Нацивјет ћеш сезонске љубави.

Иза прозора, на фрагменту мора,
Снови измичу спонтано из сваке мисли
Проткане лажним обећањем.

Легла је одвојеност међу људе.

Сјећања на љето туку несане ноћи,
Спалато диже хвалоспјев дјетињству :
"... Вридило се родит, тебе се надојит,
Из коћете од камена твога данка пит..."

Вридило се родит... Ипак.

ВРИЈЕМЕ КАНТАТА

Дошло је вријеме кантата
Распјеват ћемо слутњу милосрђа.
Опјевати записише наше исповијести,
Нашу стрпљивост, нашу свијест.

Нитко не чува своје заблуде узалуд
Ни тврдокорну резонанцу мисли.
Чак и највећи вал на грудима оцеана
Преврће само пробушену барку.
Ма које му било савршенство,
Ни један глас пјевати не може
Пјесму вјетра у перју лабуда.

Трошимо ријечи не служећи ничему.

Поезија и револт се роде слободом
(Изгубљеном и нађеном подједнако),
Слашавамо живот пролазећи кроз мрежу
Разрушених катакомби и које клетве,
Као рука кад пипа тишином ноћи.

А кад бисмо и одбацили истину
Због лажи се враћамо свијету
Падамо својом сликом у огледало...

Дошло је вријеме кантата.



РАЂАЊЕ РЕЧИ

Сами себе терамо на то, а то "то" је неизбежно.

Сада већ отвара трећу флашу. Његов смели образ спава на кафанској столу. Кроз одраз у прљавој чаши гледао је себе у очи. Без жеље, наде и било каквог смисла за живот. Само је чежња у њему, мали, тињајући звук који чека да са зором дође и нека реч. Недалеко одатле на неком великом плацу добар део шатре је пао. Венчање је одавно упало у неко сивило, у чежњу оног пијанца. Само су најупорнији гости и даље играли и певали, а неки су били орни и да једу. Младожења је пијан спавао са главом у свадбеној торти. А млада, то је она лепа жена у белој хаљини. А! Па она је била ван плаца иза неког огромног храста! И што је чудно, љубила се са неким Циганином који је носио златно прстење и бурму, златан сат, огроман златан ланац и на све то четири златна зуба. На тренутак је застала и изустила му: "Волим те." Шта је то што људима у тако заситој ситуацији даје такве речи?

То је неки луди монструм који све време носи на себи неки сабласан осмех, а кад тај осмех пређе у грохот, много сабласнији од оног осмеха, тад се роде речи. Речи које постоје, а то постојање је уводна шпица за катализму.

А можда и није крив тај монструм, већ наше сродне душе. Оне нас чекају погледом у белом облаку. Наше руке хрле, при том не знајући куд их лавиринти воде. Ипак, можда су оне дубоко у подземљу, тамо где је највећи мрак. Сродне душе су ту рефлектори. Док речи лете високо, ми их не разумемо, па су зато тако ниско. И шта онда? Онда су наше речи аутоматске пушке на стрељању. А можда то нису ни сродне душе, већ краљеви нашег незнања. Глупи костими. Ми смо лицемери, који се, када нешто не знају праве паметни. И онда изнедре тако суверене, маничне речи.

Сва срећа, па постоје речи које вреде. А да не постоје, свашта би било. Мени је душа у носу, а монструм, сродне душе и краљеви ме уче да кијам. Речи су саме за себе реторика и рађају се да би их ми газили, или у лепшем случају, да бисмо полетали да их дохватимо. Лепе речи су срећа која је у нашем људству, којег је све мање.

Коначно је дошао фајронт. Попио је

последњу ракију, узео свој капут и пошао кући. Завијен у кафтан, присуствовао је рађању зоре. А речи још увек није имао. Ушао је у своје двориште, на прагу га је чекала дебела, огромна жена. "Добро јутро", смогао је снаге.

"Није баш добро." Жена га је гледала са висине.

"Извини", почешао је косу и реч се права родила.

ТО САМ ЈА

Моја душа чека и бди.
Моје тело кука и плаче,
Мој штит су сни.
Мој напад су речи од сачме.

Ја, ја не нападам мачем.
Ово је став о ставу.
Ја могу и јаче.
За један живот олупао главу.

У огледалу криви одрази.
Славе ме победе.
Муче ме порази.
Људски осмеси, људски погледи.

Све је само плач - церемонија.
Све је ветар што сече круг.
Мртав осмејак - агонија.
Мртва суза сече мук.

Ја течем кроз своје нерве.
Лутам, тражећи радости.
Очи ваше су моје бреме.
Сањам, маштам, и само гадости.

А ти, драга моја?
Где си ти?
Мртав дишем, љубав твоја.
Улицом шетам - моји су сни.

Ноћу плачем јадан и бедан.
Суза се с мастилом смеша.
Смејем се, а не знам због чега.
Твоје тело је само тајна тешка.

Живот као већ завршен сан,
Кадар сам да вам себе дам.
Срећан, тужан, одавно мртав.
То сам ја.

НЕМАЊА РАНКОВИЋ 8/1
ОШ "СВЕТИ САВА", Аранђеловац

У ИМЕ СВИХ (ПАСА) ЛУТАЛИЦА

Преко ноћи постао сам пас луталица. Тешим се, та, нисам једини, има нас оваквих јадних на све стране. Ет', сад' свако под овом капом небеском има право да ме пљуне, шутне, или да баци камен за мном. Може и да ме се плаши, и то, да! Што да не? А тек то, што ми је још на врату ланац као знак припадности, буди сумњу и страх од мене. Па, презиру ме још више, јер сам то, претпостављају и заслужио да будем.

Занемео сам од изненађења. Па не верујем сопственим ушима, мада ми је слух увек био беспрекоран, да је капија шкљоцнула и да је тај звук знак сигурног краја. Да тај кључ нико не сме дотаћи и браву за мене откључати.

Занимљиво је то, да се нико никада није запитао како ћу се снаћи, хоћу ли преживети, хоће ли ми неко пружити да једем или ћу морати сам тражити. Хоћу ли знати отети или бранити своје, ако неко други зграби испред мене. А отимали су ми и још увек то раде. Стварно, нико ме никада није запитао.

А да ли сам некад пожелео да се вратим? И да јесам, капија би била уредно закључана. И то, само за мене. Нико се није побунио када сам са друге стране улице гледао како се улази и излази на тој истој капији. Како се раширених руку дочекује и са сузама испраћа. А ја стојим и гледам оно што се некад звало мој дом, а рана на души се отворила па не зараста, и не могу да се сетим како ми је стварно тамо било, колико је било добро или не. Све је остало у магли због шока од тог изненадног и неповратног изласка на капију и тог језивог звука кључа у брави који ми тако, некад, и у сан додје непозван.

А капија је превисока, и не може се кроз њу ни погледати. Ни да се подсетиш не можес. Можда би се тако и присетио шта сам то урадио, шта згрешио па сам се нашао на улици, препуштен другима на милост и немилост. Не можеш чак више ни да видиш лице кључару твог живота, па да покушаш ухватити онај титрај на лицу што показује грижу савест, ако је уопште има. Ма, што себе лажем, знам да је нема.

Ево, скинуо сам ланчић са иницијалима, али је опет траг остао. Остао у понашању. Не знам да лајем, ни да уједам, а још увек посказујем од среће када угледам познато лице или ми се само учини познатим или добронамерним. Стварно се трудим да не видим нелагоду и питање у тудјим очима на које ни сам не знам одговор.

Па добро, има много паса луталица, нисам сам. И нисам више. Мада, не знам зашто, поглед не могу одвојити од оних који своје псе чувају са љубављу. Тамо где је љубав обострана, где се радује када се излази у штетњу и зна се, о, а да ли то ико може са сигурношћу знати, да брава неће шкљоцнути као што је за мном. Знао сам, осећао сам, да желе да одем. Али, нисам знаю да ме више неће пожелети ни видети.

Зато понекад, недељом и празницима, идем овим путем сам, и нека ме нико не пита што главу не дижем, или, зашто ми је поглед прикован у неку далеку тачку, тамо негде испред.

И то што се још увек понекад запитам шта сам то лоше урадио, давно ми је речено. Нисам ништа! А и ако јесам, ништа није толико лоше да је неопростиво, да моје лутање буде једино решење.

Више никада нећу ићи оном улицом, нити ћу стајати на познатој капији. Више никада нећу окусити она јела, еј, не спремају се она за мене. Сада имам нови дом, на који се још увек навикавам.

Питају ме зашто имам тужан поглед, а ја све убедјујем да сам од те сорте, ето, која тако тужно гледа. И да, баш волим што сам сам, јер је то једини поуздан знак да сам одрастао. И да, још само то, начија љубав мени не треба да бих преживео. Волим ја сам себе. Бар покушавам да волим. Само, ако некада одем сам низ сокак, не пратите ме, пустите ме, не питајте ме куда идем, јер волим гледати младе штенце како се весело играју.

Не питајте ме ни зашто не тражим више никога, не дозивам. Зато што на мој лавеж нико неће дотрчати, нико репом махнути. Не знам зашто, када заспем на топлом бетону и док Сунце обасјава моје тело, кроз сан изнова чујем звук кључа у брави. И жао ми што нисам знао да ће тако бити, мада сам наслућивао, па да сам се оправдио са свим стварима које сам дотицао. Могао сам их спаковати као успомене и ставити у завежљај, па о штап, и некако бих, сигуран сам, мирније пошао у свет. Овако, ни штапа ни завежљаја. Само, траг на врату и туга у очима је сва моја имовина, све што сам понео оног дана када је брава заувек шкљоцнула.

Ево и данас, а баш ме то све ужасно нервира, јер не знам зашто ми се то више дешава, добијем жељу да продјем старом улицом, само њом. На ону капију више не желим улазити, али се бојим да би могли помислiti да идем туда, да би ме неко приметио и позвао. Без потребе ће се уплашити, па је два пута закључати. За сваки случај, што је сигурно - сигурно. Стварно, ја не бих никога да плашим. Ма, нисам вам ја од те сорте!

А не знам ни како бих се маскирао да ме не препознају. Не требају они мени тамо, ја сам себи требам тамо. Хтео бих да од поцепаних делова живота склопим мозаик, па да од њих као од полупаног огледала направим ново. Са које год стране погледаш видиш неко ново лице, али ни једно није право. Не може ни бити, јер је оно право нестало оног тренутка када ми је испало из руку и пукло, то јест, када је брава шкљоцнула, а капија за мном закључана само једном, али за сва времена.

Снежана Писарић-Милић

СНОВИЋЕЊЕ

И би Савиндан.

И дуж тек разбуђених улица и тргова наше од протеклих бурних у туробних година уморне престонице, протезала се најмногольуднија литија до сад виђена. Упркос хладном и ветровитом јутру, празник је измамио на улице не само вернике и друге поштоваоце традиције и обичаја, већ и свакојаке радозналце и случајнике. Један за другим утапали су се у вијугаву поворку, коју су и овај пут предводили градски оци и небројена господа архијереји. И у тој шароликој скупини, и међу овдашњим посматрачима, као и оним пристиглим из белог света, не беше ни једног који не би фасциниран непрегледном масом света што се од ране зоре тискала по свим прилазима храму Светог Саве, стопу по стопу испуњавајући Врачарски плато.

Па ипак, иако је овако фантастичним одзивом грађана створена неописива гужва, није било уобичајене галаме, вике и комешања. Изгледало је као да је сваки покрет био унапред осмишљен и договорен, као да је део неког универзалног плана. Као никада раније, над Врачарским брдом надвијао се узвиши мир. На тренутке га је нарушавало само шкљоцање фото-апарата и зујање тв-камера. А што се саме прославе тиче, ако је веровати старијим Београђанима, била је знатно свечанија од свих претходних а и потрајала је нешто дуже него што је уобичајено.

По завршетку богослужења, скупу се обратило више архијереја и других црквених великомодостојника. Њихове богонадахнуте речи зачиниле су већ достигнуто молитвено расположење. Упијане свим чулима разглашиваље су присутне, крепиле их, снажиле, уздизале.

И, када је скупу дошао крај (а једном је свакако морао доћи), озарена лица размилеше се на све стране напуштајући Врачарски плато. Дакако - "свако се мора вратити своме крсту", рекао је неко од беседника. Само један изгледом неугледан монах, као и обично када су монаси у питању тешко одредивих година, није се мирио с тим. Не саопштавајући своје разлоге, остао је пред храмом. Сам самцијат. Као пустинjak. Као бескућник. Као светац. Очито навикнут на самовање, пркосно је стајао ћутке, не обазирући се на околни свет, који као да га се ни најмање не тиче.

Можда је некога чекао? Кога?

Минуше дани, али не би одговора. Наш загонетни монах и даље је стајао пред храмом. Дечурлија је већ увек збијала шале на његов рачун, пролазници се редом ишчуђавали, неједан би се и прекрстio угледавши га. Многима је чак изгледало, ако настави овако, да ће се једнога дана засигурно претворити у споменик. А како тај дан никако да дође, све је наново почело одисати колотечином, па је временом замро и сваки интерес за нашег јунака. Али тек тада ће се закувати.

Дакле, када су се сви већ увек били привикли на његову необичну појаву, када се, и поред све своје ексцентричности, толико одамаћио у Врачарском парку да су га још само намерници и случајници сматрали атракцијом - почело се догађати нешто доиста чудно. Толико чудно да нико са поуздањем не може рећи колико је у томе удела имала стварност а колико фантазми, халуцинације и сновићења.

Неочекивано, нестало је његове окамењене појаве. Оставивши за собом своје нестварно обличје, тек што се дохватио крпарења своје похабане, да не кажемо баш исфронцлане мантије, пред његовим од дугог и напорног стајање замућеним погледом, почела се помалљати нова литија. Литија какву још нико није видео. Протрљао је очи не би ли боље осмотриси ко му се то принближава. Види ли он то многа позната имена, и то сва у дроњцима и ритама. Нису ли то, све један одрпанији од другог, многи истакнути уметници, све добро нам позната наслеђена лица из школских читанки! Немо су промицали оборених погледа. Што их је више гледао, све више му се чинило да су стварни, да су скупа део неког вишедимензијоналног света, можда спиритуалног. Можда астралног поретка ствари и појава посве тајанственог, у који имају приступ само одабрани, у које је убрајао и себе. Коначно се зауставише испред храма. Потом се прекрстише, али, не уђоше у храм. То им очито није био циљ, већ нешто друго. Шта би то могло бити, питао се наш јунак. У каквој су то они важној мисији? Двадесетак минута су потуљено стајали ћутке, а онда се најодрпанији међу њима издвојио из гомиле, стао испред свих, и гласно помолио. Једном. Онда још једном. И још једном. А онда додао још нешто. Колико је наш јунак могао разабрати, биле су то речи:

"Опости ми сваку лудост моју у заносу револуције што сам починио. Опости ми, Свети Саво, био сам млад и заслепљен идеологијом. Нисам знао да је грех то што сам чинио!"

Као по команди, за њим се помолише и остали, и то војнички одлучно и зачуђујуће гласно. Обратише се потом и Светом Сави са истом молбом за оправду, у један глас као да положи заклетву. Онда нестадоша. Близко се и вече а наш монах је, с времена на време погледујући у правцу храма, и даље крпарио, састављао своју подерану мантију.

Шта је уистину даље било, не зна се. Односно зна се само толико да је следећег јутра пред храмом пронађена монахова закрпљена мантија, а поред ње освануле и многе разглavlјене цокуле и изношене хаље. Тако су бар известила средства информисања.

Зоран Шкиљевић



Lorin Ford writes haiku and longer poems from her tumbling-down C19 worker's cottage home in Brunswick, Victoria [Australia]. Much of Lorin's early childhood was spent on the foreshore and beach of a Melbourne bay-side suburb. From age nine she lived with her father, who ran the pub in a small East Gippsland timber town. She left school early, at fourteen, preferring a 'glamorous' career in hairdressing to her year 9 correspondence lessons. Later, she received an Honours degree in English Literature and a Dip. Ed. and subsequently taught high school English and ESL. She has remained an eternal student, enjoying her discovery of new aspects of the world, and of poetry, especially.

Lorin's haiku have been widely published in Australian and overseas journals and anthologies. Though she has not entered international haiku competitions, she was awarded 1st prize in the 6th and 7th paper wasp Jack Stamm awards, in 2005 and 2006.

Her first haiku collection, a wattle seedpod, was awarded first place in the Haiku Society of America Mildred Kanterman Memorial Merit Book Awards, 2009. It is available through the publishers, PostPressed, at <http://www.postpressed.com.au/> or alternatively contact Lorin herself.

Lorin is also the haiku editor for Notes from the Gean.

Psyche's Lie

She holds
(steady now) the cool flame

The room sways,
pulses with light

Flight, a rush of wings
then darkness dropping molten

She slakes her scalded skin
bathes her cauterized sight

'He always was' she says,
'volatile', and smiles,

sorting socks from jocks by feel
Her love-long labour –
laundering.

Telling Tarot

The bride smiles in white
fool-footed at the edge
stepping out to walk on air

The witness stares straight
into the flash into the
barrel of the blown away future

His girlfriend in black
wriggles and laughs, she's
the snakebite to the ankle

The god-struck tower's inevitable –
word can be prick stick weapon
pain to an ingrown ear

Necessity requires betrayal
it's an old thing, Greek –
here's Orpheus with wet feet

The heart cave's dark and brittle
strewn with bones you can't remember
but this is where you might

come in, begin
pick up the thread
ravel the red

raw Achilles' tendon whence
the hanged ones dangle in the world
 topsy-turvy
 snared like rabbits

Living Muse

Your eyes are all-forgiving mirrors.
For you these men are innocent and holy,
versed in chivalry, capable of honour.

Sylph emerged, amazing, psyche's bride
from merely woman. Your words
are silk they finger like merchants.

Treasure, they pose you on pedestals.
Hushed from their lips your name, their praise
tonguing the taste of you: wafer, sacred wine.

Soon, the woven cage for your protection.
No-one shall touch you. They've invested.
They worship and guard you like gold.



David Fraser lives in Nanoose Bay, on Vancouver Island. He is the founder and editor of Ascent Aspirations Magazine, <http://www.ascentaspirations.ca>, since 1997. His poetry and short fiction have appeared in over 65 journals. Last year David Fraser was included in Rocksalt, a new Anthology of Contemporary BC Poets launched in the fall of 2008. David is currently the Federation of BC Writers Regional Director for The Islands Region. His latest passion is developing Nanaimo's newest spoken word series, WordStorm, <http://www.wordstorm.ca>. Recently David has been chosen to participate in the nation-wide poetry reading event, Random Acts of Poetry <http://national-random-acts-ofpoetry.blogspot.com/> in October 2009.

<http://www.ascentaspirations.ca/davidfrasershomesite.htm>

David Fraser has a BA in English from University of Toronto, and a M.Ed. in adult education from OISE.

Suicide Bomber

Two hands,
once soft on tender skin
lie mere fragments,
in their sangria sand and sacrifice,
diaphragm and belly ripped by dynamite,
the remnants of a breathing soul
draped in mingled pieces
of all the stolen lives
he stood among.
Such a misguided arc of passion
tempted him to such
a carnal house,
rooms wrapped in little children,
such destruction of a home,
a lost mind's retreat from hope,
such a mouth now, that once could kiss
and love
exhales a stanch of hate
where nothing rational can be exhumed.

Chasing Sticks and Running Down the Wind

On the good days Patches thinks
she is a lamb
kicking up her heels,
propeller tail round and round
for balance as she runs.
On other days she clicks
the night time hardwood of the house

searching for her home,
lost and gulping for some air.
Her time has come; like all of us,
we have a time, a time
to return the elements that we are
back to the fertile places we were born.
Many fear this moment,
speculate on conjured images
of light and dark,
forever peace or fire and pain,
but Patches now led
quietly by the leash
knows only journey,
like her life,
knows only dreams of chasing sticks,
running down four foot waves,
digging holes in cool sand to lie
in the shade of summer's heat, or
chasing down the autumn wind
along the beach, fur out flat,
a rippling blur.
I sometimes wonder why we
torture ourselves with pets,
knowing we are doomed to grieve for
them?
Perhaps they teach us how to love,
to see each day as new,
full of dreams. Maybe in
their final days they show us
how to die, how to take
that moment as it arrives
still chasing sticks,
running down the wind.



GILLENA COX

<http://myblog-lunchbreak.blogspot.com/>
<http://wwwcaribbeankigokukai.blogspot.com/>
<http://www.blogger.com/profile/09191865405561549074/>

Swing

Have you ever
Wished you could
Swing on the
Chandliers
Of your fantasies
Without ever stopping
To recollect the
Era
Whether of beauties
And of beasties
Of swords and of
Dragons
Or warriors and maidens
Swooning at the feet
Of princes
Drawn to capture the
Hearts of princesses
Pulsating through the ardor
Of her slipper
Cobbled by magical hands
In a land where glass
Is precious and pure

Curtain Call

Early dawn's curtain,
Drawn to reveal rain showers,
And a pertinent absence of birdsong;
The hum of a motor engine;
The coolness of this morning,
Is quickly snatched away,
As the rain subsides;
Bird songs;
Kiskadee, kiskadee, kiskadee,
And sunlight floods the morning;
Curtain call.

Love Story

Said love to me one day,
'Hi, how are you?
But, alas! he spoke sadly
I must move away
I want, but cannot stay'
Said love to me another day
'Hi, hitch a ride, for i swear;
A long, long, time, willingly,
Together can we journey'
Said love to me in his
Charming oh so sweet way
'Excuse me shall we play'
Mmmm, play er sweet love today
Then one day; I said to love
'Oh hush! you galant belamour
You've said your say!
My heart i shall hide away! '
But Love smiled, and spoke
To me in the strangest way,
And with that everspeaking
Voice did say 'I Am Love',
That's all He said
And pondering in silence;
There, i had my say,
'No! i will no more! hear!
Nor blush! nor sigh!
Be off! you sweet schmoozer! '
So i opened my mouth, wide;
To speak words from
Deep within my heart;
Syllables; No! Nev! Er! More!
And out from my lips,
They rolled, sweetly formed,
From deep, deep, deep, within
My heart; 'My Beloved...'

OSLOBODENJE
ponedjeljak, 11. april 2011. godine

22

KULTURA

Sarajevo u Pančevu i Beogradu
Književna trilogija
Sabahudina Hadžalića

Književnik iz Sarajeva Sabahudin Hadžalić gostovat će u Beogradu i Pančevu (Srbija) na poziv članova Udruženja pisaca Poeta iz Beograda, te redakcije časopisa Poeta i Istoriskog arhiva iz Pančeva.



Plakat za promociju u Pančevu

Tom prilikom Hadžalić će predstaviti svoju književnu trilogiju (aforizme i misli, pjesme i priče), koja je objavljena prošle godine. Ovo je drugo gostovanje našeg književnika u Srbiji u poslednjih dvanaest mjeseci. Hadžalić

Mr. S.

će se najprije predstaviti u Pančevu, 11. aprila u Galeriji Istoriskog arhiva. Domaćin će biti Dušan N. Pavlović, a promotor književnik Andrej Glišić. Dan kasnije, 12. aprila u Beogradu, u prostorijama Udruženja pisaca Poeta, domaćim večeri bit će Veselin Đeletović, promotor književnik Glišić.

Gostujući autor će u Srbiji predstaviti i prvo štampano izdanje godišnjaka DIOGEN pro kultura magazina 2009/2010, časopis u kojem je glavni i odgovorni urednik. Hadžalić je član Društva pisaca BiH i Društva novinara BiH.

Piše poeziju i prozu uz urediranje i recenziranje knjiga drugih autora. Tekstove objavljuvao u gotovo svim značajnim listovima u BiH i ex-Jugoslaviji. Poesiju i prozu objavio je na engleskom, španskom, francuskom, italijanskom i albanskom jeziku u časopisima širom svijeta. Do sada mu je štampano 10 knjiga poezije i proze. Uvršten je u Antologije poezije u Francuskoj, Kanadi i BiH, te u Antologije satire Balkana i BiH. Živi u Sarajevu.

Mr. S.

U prostorijama Udruženja pisaca POETA u Beogradu je 12.4.2011.g. održano predstavljanje KNJIŽEVNE TRILOGIJE (priče "ZEMLJA BEZ SVIESTI", aforizmi "NEDOVRŠENE DUŠE" i pjesme "NEOTKANI SIZIF") književnika Sabahudina Hadžalića iz Sarajeva, Bosna i Hercegovina. Domaćin večeri, moderator i promotor je bio književnik Veselin Đeletović, direktor Udruženja pisaca POETA. Pored njega, o knjigama su govorili jedan od recenzentata, književnik Andrej Glišić i Darko Habazin Daks, književnik i urednik časopisa POETA.

Tokom večeri je predstavljeno i prvo štampano izdanje godišnjaka DIOGEN pro kultura magazine iz Sarajevo od strane gl. i odg. urednika magazina, Sabahudina Hadžalića, uz predočavanje aktivnosti unutar realizacije objavljivanja časopisa POETA iz Beograda uz predstavljanje četiri do sada objavljena broja.

Najavljen je saradnja između navedenih časopisa unutar planiranih aktivnosti u narednom periodu.



УДРУЖЕЊЕ СТУДЕНТА
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА "НОМОКАНОН"
организује
ТРИБИНУ
на тему
**Страдање Срба на Косову и
Метохији**
на којој ће бити представљене књиге
- Марије Лине Веће: "Вучје срце"
- Веселина Џелатовића: "Српско срце Јоханово"
УЧЕСТВУЈУ:
- проф. др Смиља Аврамов, редовни професор
Правног факултета у пензији
- г. Владислав Јовановић, дипломата, бивши министар
и амбасадор СРЈ у УН
- гђ-а Марија Лина Већа, аутор књиге „Вучје срце,
књижевник и публициста из Рима
- г. Веселин Џелатовић, аутор књиге „Српско срце
Јоханово“, књижевник и публициста из Приштине
Трибина ће се одржати у Конференцијској сали Правног
факултета, у petak 18. фебруара 2011. године
са почетком у 18 часова.

24 Петак 22. Април 2011.

ЗАЈЕДНИЦА

СРПСКИ ГЛАС

Од нашег
извештача
из Сиднеја:



Јоца Гајесков

У својим песмама описује жал за завичајем, своје нездадовољство, као и тугу српског народа који је био приморан да бежи са огњишта

Недавно смо примили вест из отаџбине да је приликом посете Зворнику песникиња Цвије Митровић из Аделаиде поклонила младим глумцима „Зворничког драмског позоришта“ своју најновију збирку песама под називом „Расути драгуљи“. Један гест вредан пажње који нас је подстакао да се изблизу упознајмо са овом изузетном особом и њеним книжевним радом.

Митровићева, која је из Зворнике у току рата избегла у Србију, а потом у Австралију, представила је у октобру прошле године ову збирку песама на београдском Сајму књига.

Она је, дружећи се са младим глумцима родног града, рекла да је

РАГДА

Представљавамо збирку песама „Расути драгуљи“ песникиње Цвије Митровић из Аделаиде
ПЕСМЕ КАО ИСПОВЕСТ



Цвије на београдском Сајму књига 2010. године

у песмама описала жал за завичајем, своје нездадовољство, као и тугу српског народа који је био приморан да бежи са огњишта.

Митровићева је рекла да је поклонила ову збирку младим глумцима у жељи да им то буде једин од подстрека за даљи рад.

да је Цвије Митровић једна од најактивнијих чланова поменутог друштва и да припрема трећу збирку песама која би ускоро требало да угледа светлост дана.

У рецензији збирке „Расути драгуљи“ песникиња Тода Матић - Медић истиче да је друга књига поэзи-

Интервју Цвије Митровић за Радио Београд
несе пред читаоце у једном позитивном светлу и да би на тај начин, ублажила бол за отаџбином, која је као главни мотив у овој јуниси поезије - написала је Тода Матић - Медић.

Она напомиње да ће читаоци ту промати читаво мноштво другачијих тема, као што је издаја браће по крви које непријатељ користи као главно средство и мотив нашој пронастри и попријеје које нас прате. Песникињи љашта не може заменити њена волјена завичају у којем је оставила своје детинство и најлепше узапомене.

У својој поетској визији песникиња Цвија Ашћерберг Митровић оставља своје родно место као метафору у којем је своја прва сазнања и прва људска искуства стицала у своме

ПАЂЕНИЧКИ КРУГ

Неки си,
У давлесет
И првом веку
Да истражу многа
Недостикнова чуда.

Храбри би у космос,
У освајају звезда,
Ип' да возе
Формуле и вуга
Светлошту, који-куда.

А ја си,
Са својим народом
Побега из цага,
из нашег вековног,

ГРУПА КЊИЖЕВНИКА У СРБИЈИ ОСНОВАЛА НОВИ КЊИЖЕВНИ ПРАВАЦ КЊИЖЕВНОСТИ ДАНАС НЕДОСТАЈЕ ИСТИНА

БЕОГРАД – Књижевник Радомир Смиљанић, иницијатор оснивања новог књижевног правца, са програмским називом „тотална књижевност за тоталну стварност“, проф. др Марко Младеновић и писци Момир Крсмановић и Веселин Целетовић, саставили су и објавили манифест новог литерарног покрета.

У саопштењу удружења писаца „Поета“, које окупља утемељивач новог књижевног правца, истиче се да у „ово време, Срби нарочито, али и други народи и појединци Балкана, доживљавају страхоте масовних уништавања, монструозних убиствава, разарање својих домова... што је мотивација за приказивање и тумачење тоталитарно ружне стварности“.

– Задатак је да се створи, народски речено „зубата“, опора књижевности, са неопходним осећајем за правду и истину, у којој



Радомир Смиљанић

имена и догађаји неће бити измишљени, него аутентично дати, а тиме и писци неће осетити никакву потребу да се унапред извињавају – пише у манифесту писаца окупљених око новог књижевног програма.

Они сматрају да су због „планетарно раширеног на Западу медијског, економског, културног, социопсихолошког и нарочито политичког и војног линча српског народа, призори страдања појединача и група апсолутно неопходни“.

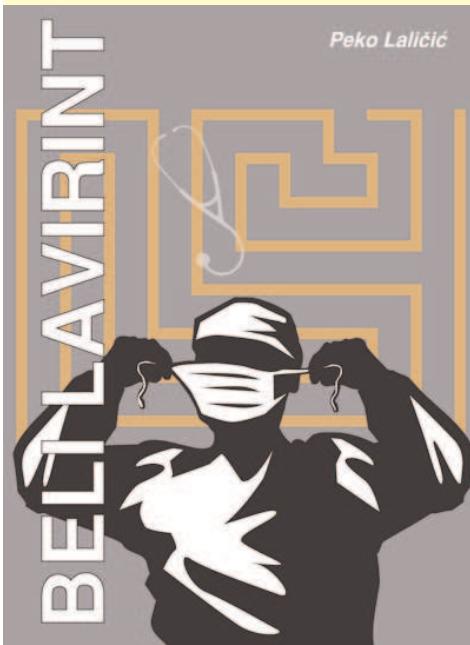
У изјави за „Правду“ писац Веселин Целетовић је рекао да је намера да се именом и презименом види и означи ко је шта радио, и да се више не скрива истина.

– Оно што недостаје данашњој књижевности је истина. Истина о деградацији свега што је српско у овој земљи, о чињеницама које се прикривају. Желимо да се зна само истина, јер она, као и вода, увек нађе свој пут. Желимо да је приближимо читаоцима, да изнесемо и своје мишљење, које у данашње време, изгледа, никако не може да се изнесе – каже Целетовић.

П.Л.

КОНКАВНОСТ ДРУШТВА И ПОЈЕДИНЦА У РОМАНУ „БЕЛИ ЛАВИРИНТ” ПЕКА ЛАЛИЧИЋА

Пеко Лаличић: *Бели лавиринт*, Удружење писаца „Поета”, Београд, 2010.



У оно вријеме када су многи људи из свих крајева бивше СФРЈ ишли у Бор и Мајданпек да траже у њиховим мајданима злато, Пеко Лаличић гоњен кроз личне лавиринте, са лучом у њедрима кренује је из родног Гусиња да своје „злато” добијено по рођењу однесе њима.

Пеко Лаличић је афирмисани пјесник и афористичар, препознатљив по есенцијалној, искреној мисли и изразу помијешаним са фантастичним психолошким паузама. Он ових дана улази и на велика врата романа као књижевне врсте. Сада се ухватио у коштац са романом који се по својој форми и захтјевима доста разликује од поезије. Све оне предности које роман има у односу на друге књижевне врсте лако умију да постану и недостаци. Оваква књижевна форма, хтјела или не, губи есенцијалност. Свако умјетничко дјело састављено је од умјетничког и ванумјетничког простора, то је симбиоза којом је умјетност на неки начин свјесно и смишљено кажњена, па се умјетнику нуди да ванумјетнички садржај сведе на што је могуће мању мјеру. Све што је разигранија фабула, догадјај, радња, умјетнички садржај је нестабилнији. Из свих ових разлога савремени роман одбија и не жели пасивног читаоца, а свим средствима „хвата” активног читаоца који у истом тренутку мора бити и стваралац и жртва.

Пеко Лаличић зна све ове „замке” и храбро поклања најпробирљивијим читаоцима роман „Бели лавиринт” који показује и прихвата све недостатке човјека у данашњем изгубљеном „демократском” друштву, и што се све више помиње демократија ње је све мање, а тачније - никада је није ни било.

Ако Пеко Лаличић полази од фикције и нама на тај начин отвара врата „Белог лавиринта”, онда заиста нема ваљаног разлога да и ја као пажљивији читалац не кренем његовим путем; ако нема узајамног повјерења, нема ни дјела ни читаоца. Али, прво, морамо знати у шта улазимо.

Паметно и поштено је кренути од самог наслова који нас наводио на неколико странпутица и слијепих улица Пековог „лавиринта”. Наслов је један од кључева помоћу којих се може донекле ући и завирити у ову прозу. Он је састављен од двије лексеме, на изглед обичне и јасне, али када се уједине праве прави математички проблем. Те лексеме су БИЈЕЛ и ЛАВИРИНТ и оне одмах отварају широку лепезу асоцијација и симбола, па смо принуђени да извршимо њихов ужи избор. Груписањем симбола сами се намећу и највише нам одговарају: избављење, правда, чистота, разрјешење и заморчићи, и то може бити један од путоказа којим ћемо читати Пеков првијенац, и што је најважније даје нам боју свјетlostи под којом ћемо ишчitавати ове странице.

Већ са првих страна примјећује се паралелна структура и радња креће у два тока који се често у кључним тренуцима пресијецају. Тај почетак заиста дјелује изненађујуће и донекле збуњујуће. Преко лажне породичне идиле, брзо се отварају други и шири простори којима је дато више простора и пажње. Први ток је лични лавиринт Пека Лаличића, а други ток је ток којим иде данашњи, очајни и омајијани човјек. Други ток је знатно обимнији и један од његових задатака је да направи гладијаторску арену на којој ће се Пеко обрачунати са личним проблемима који га годинама троше и прате као сјенка.

Општи проблем односи се на болесника и Болницу, који је један од главних ћорсокака који нам отежава да склаватимо суштину, па њима нећу у толикој мјери ни поклањати већу пазњу јер је претходна критика доста о томе говорила. Трудићу се да проблем што више упрости како бих му дао једну универзалну димензију. И наравно, нећу се сложити да је главна идеја романа осудити само једну друштвену аномалију - корупцију, јер је то само једна кап у мору хаоса и лицемјерства, већ то мора да буде знатно шире. Па, чак, и ако има аутобиографских елемената, то ме неће много ставити у недоумицу да промијеним своје мишљење. Када је у питању умјетност, индивидуалност се неминовно и немилосрдно губи, а здраво друштво добија њене плодове. Не може, не смје један индивидуални проблем да замијени и препрезентује цјелокупно друштво. Ако је и било аутобиографских елемената, онда је добро да је романописац и сам себе увјерио у хаос, очај и безизлазност данашњег човјека у транзиционом процесу који је почeo давно прије нас. Такође, не би био ни први пут да се дјело „отме” ствараоцу и започне свој нови живот. Проблем је толико велики да се мора уздићи на много виши ниво, а ту се огледа умјетникови визија и жеља да се свака „инфекцирана ћелија друштва” под хитно ампутира и одложи на неку уређену атмосферску депонију напредног западног друштва.

КЊИЖЕВНЕ КРИТИКЕ И ПРИКАЗИ КЊИГА

Тема мита и корупције није епохално откриће. Мито и корупција су присутни свуда и стално. Борба која је овде храбро започета помало је сизифовски посао, али због човјека, синонима за опстанак, правду, мора да постоји. Зато, аутор неће да нас изненади корупцијом, поткупљивим љекарима, он ће да нас изненади својим необичним начином „ратовања“ протканим личним лавиринтима.

Пекова необичност присутна је готово на сваком кораку, а понајвише по обликовању ликова, атмосфере и описа. Ове три ставке скоро је немогуће раздвојити. Ликове можемо подијелити у три гупе. Прва група су болесници, друга љекари, а трећа група је невидљива која представља главне институције нашег демократског друштва. Болесници су група људи коју прећутно предводи Предраг Лончаревић, који се уједно у неким тренуцима смјењује са наратором, тако да је стално присутан, све зна и све види. Они су веома интересантно формирани, препознатљиви су по властитим именима, али не и презименима, и веома дугим дијалозима, односно монолозима. Ту су заступљене све структуре људи. Сви су они у истој ситуацији и без обзира да ли су образовани или не, показују исто знање из књижевности, умјетности и економије, па нас то наводи да се овде уствари ради о једној - лијевој половини једног лика. Друга - десна половина овог лика осликана је у ликовима љекара. Тачно је да су љекари представљени као немилосрдни и корумпирани, и да су они оличење свега „прљавог“ и нечасног. Спремни су све да ураде да задовоље своје уске циљеве, па и ако су претрпани новцем. Њихова имена су благо избјегнута, а у први план долазе презимена која имају симболична значења. А, зар, није такав и Пеђа Лончаревић који вара своју супругу без ваљаног разлога, сем неке потребе за промјеном. Пеђу, др Черкез шаље на „продужени викенд“, а Пеђа своју жену шаље од себе и своје љубави. Па, чија је кривица већа? Има ли битнијих разлика? Разлика је веома мала а кривица истог интезитета са другим предзнаком. Човјек је у сталној борби са самим собом, упознаје себе, проналази врлине и мање и покушава да нађе оправдање за своје постојање и лијек да би испунио циљ постојања човјека. Ово један дугачак монолог, а овај роман чисто препирање човјека са самим собом, па то овом роману даје још већу интригантност и чар, али и већу поетичност. Због овакве концепције, Лаличић губи корисне поштапалице, попут: описа, размишљања, снова, и др. Све је сведено на бесконачан дијалог - монолог. Осјећа се пјесничка нестрапљивост да што прије искаже мисао, да случајно већ наредног трена не би побјегла. Његови ликови када постављају питања не чекају одговор, већ сами одговарају, расуђују и размишљају. У тим тренуцима, аутор је можда могао мало да „причека“ и да добије одговор, а самим тим и добар алиби за своје тврђње. Брзина сцена је невјероватна, скоро да се не може одредити када се завршава један, а када почиње други дан, тако је и са посјетама болесницима. Из свих ових разлога на докторе гледам другачије од осталих, као на располнућене, несрћне и испрепадане личности, чист производ несрћног и несрћеног друштва.

Трећи лик је перфидно дат, сакривен и мрачан, трећи лик је владајућа машинерија са свим својим пријеључцима. Па, то је Болница, која се свуда у дјелу пише великом словом, баш као и властите именице. Она је хладна, без описа, без детаља. О њој само знамо да у њој нема собе број 13, број симболичан за несрћу и датира још од 13. вијека када је била велика сјеча темплара у Француској који су били обожаваоци лика Марије Магдалене. Уствари постоји соба број 13, а то је сама Болница која је испрелетана хладним ходницима лавиринта, и сматрам да није она баш толико негативна јер ипак како - тако болесници излазе излијечени и способни су да ходају. А то је омогућила ОНА - Болница, која на неки начин представља тренинг за још много окрутнији свијет који их чека вани. Овај лавиринт нема краја, овде се из лавиринта улази у други лавиринт, и тако редом.

Дуги монолози, неиздавајање јасних ликова, још један је показатељ да је Пеко пјесник и има ту пјесничку себичност. У пјесми је све један дах, све из једног издисаја, и та му навика не дозвољава да ликове јаче оживи и засебно води њихове животе. Али то није недостатак, већ ефектно изненађење, а књижевнико пјесничко мазохистично стање.

На почетку сам поменуо још један ток романа, а то су лични лавиринти самог аутора, а које аутор крије чак и од самога себе. Кад год му је лијепо, кад год му је тешко појави се по неки предмет из његовог родној крају. Ту је флаша подгоричког ВРАНЦА уз које Предраг Лончаревић проводи опуштене тренутке са својом љубавницом, затим цимер у болничкој соби из околине Подгорице, помињање имена неких мјеста и други ситнији детаљи који као случајно бљесну, само онолико колико да се Лаличић не успава у вожњи на дугом путу без одмора и сна. Сви ови детаљи можда би били сувишни да се на посљедњим странама не помиње Плавско језеро. А Плавско језеро је прави драгуљ на сјеверу Црне Горе одакле је поникао и где је одрастао Пеко Лаличић. И гле чуда, ту се и завршава „Бели лавиринт“, и то у тренутку када се у њему дави др Черкез према коме наратор ипак осјећа сажаљење. Ту се овај лавиринт и завршава, све оно што га је мучило, аутор је морао да се суочи са тим и удави га онде где се и родио. За разлику од класичних лавирината, „Бели лавиринт“ има само један улаз који се користи и као излаз.

„И он се покри ћебетом и одлута у свој свемир да тражи звезде Добрице и Лепотице“.

„Бели лавиринт“ је роман који већ сада добија популарност и предлажем га свим савјесним читаоцима и љубитељима књижевности. Такође, читаоцу поручујем да корице овог романа први пут, обавезно отвори док буде чекао у непрегледним колонама људи за гласање на пресудним државним и историјским изборима, или док буде куповао 6 флаша јестивог уља на популарним акцијама. Сигурно је да ће у тим тренуцима дјело најбоље разумјети.

Page Јолић

PUSTI SUZU

Okreni se, pogledaj u nju
Pusti suzu, s tugom krojenu
Da ti klizi niz obrazе
Da ti kvasi puste staze
Neka vino bol odnese tvoju

Tugu plače, suza lije
Bol sa dušom vino pije
Čaša tugu ne krije
Neka vino bol odnese tvoju

Okreni se, pogledaj u nju
Pusti suzu s tugom krojenu
Neka kap tvoje боли
Kapne na prašinu zemljantu
Da upije tugu neznanu

Pusti suzu neka lije
Neka duša bol ne krije
Da ti klizi niz obrazе
Da ti kvasi puste staze
Neka vino bol odnese tvoju

Marija Helena Vesović

PROKLETA ŽENA

Znaš da umor i starost dolaze polako u
tvoju dušu gde večita oluja vlada,
gde neprestano gore baklje
kao znak slobode, kao izgubljeno svetlo
u dubini tamnoj koja se nikada ugasiti
ne može.

Možda i ne znaš ti prokleta ženo,
koliko si tuge a i sreće dala,
koliko si nade sejala za sobom
a koliko kletve k sebi prizvala.

Šta se tu može, kada je ljubav iz svetlosti
duše sijala na tebi kao lampioni,
kao putokaz onima koji traže nešto
da svoju slobodu vinu prema vasioni.

I kada ti se svi snovi poruše
i kada budeš na samrtnom času
živeće ljubavi iz tvoje duše
i nazdraviti sa tobom poslednju čašu.

Biljana Vidanović

BANANE

U blizini moga doma prodavnica voća.
Vrlo često uprem pogled u brdo banana.
Zagrcnem se, krenu suze i ožive sjećanja,
Prokrvari jedna davna, zatrovana rana.
Preplave me uspomene na moj život u izg–
nanstvu.

Huči more ne čujem ga, sunce prži meni zima.
"Bi li mama kupila mi samo jednu bananu".
Pogodi me, kao grom, molba najmlađeg mi
sina.

"Kupi samo jednu malu, ako imaš para.
Ako danas nema kupićeš mi sjutra.
Znaš kako si nekada puno kupovala.
Govorila da je zdravo pojesti jednu svakoga
jutra.

Ako li mi mama kupiš, sve će da te slušam.
Iću s tobom čuvat' koze i braćemo ljubičice.
Ja će pojesti pola, pola dati braci,
Znam da nemaš novac. Mi smo izbjeglice."
Željela sam, al' ne mogoh, da sakrijem suze.
I pomislih "Tugo moja kako li će izdržati?"

Sin ugleda moje suze i žalosno reče
"Neću mama bananu, samo nemoj plakati."

Godine su minule, al' prošlost je živa.
I suze su presahle, i nije mi više zima.
Na mom stolu uvijek su žute, zrele banane.
Niko ih ne jede. Kad' istrunu zamijenim,
Al' neka ih ima.

Vasiljka Marić

ЧИТАВОГ СВОГ ЖИВОТА

Читавог свог живота
писао сам
књигу.

Читавог свог живота
књига је
читала мене.

Читавог свог живота
оловка је клизила
по мојој кожи.

Читавог свог живота
писао сам
књигу
на својој кожи.

Алексеј Чурилов

KRAJ RIJEKE

rijeka i bez kiše može biti mutna i hladna kad u svome toku pokrene pijesak izbačen ranije hladna i divlja usred vrelog dana pokorena je vrbom i čvrstim rastinjem nad sobom

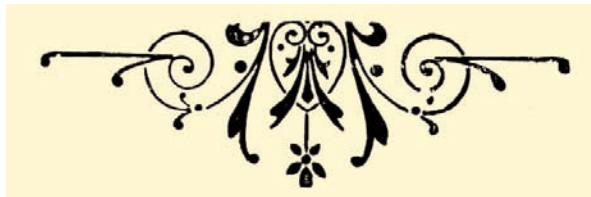
a ja pokušavam složiti sebe u bilo koju podjelu
gdje su sve uređene minus dioptrijom
i bilo bi čudno voljeti ludo u zrelim godinama
pogotovu ako zvijezde to nisu odredile ranije
praviti nepriličnosti zbog kojih bi se
mnogi smijali
zabrinuti pomislili da je konačno izronila
nečista sija

ljubav je kao ova rijeka što žuri
svome uviranju

a mnogi će ostati na obali u strahu od vode
pa i ja govorim nepotrebne riječi
jer strah me je da čutim
i pogledam u svoju i tvoju prazninu

ostaću ovdje kraj nje dok ne nađem odgovor

Jasmina Hanjalić



VOLETI

Voleti il' biti voljen je moćno toliko
da svaki damar u čoveku ume da prožima
na to osećanje niko se još nije sviko.

Istinska snaga nije u ratu vojski i vojnika,
već u neizmernoj nežnosti i ljubavi
prelepe žene Kleopatre i boema pesnika.

Time se ne pomeraju brda i planine
vojnici ne duže 'mesto oružja cveće
al' može svakog da digne u visine.

Oni što voleti ne mogu, il' ne znaju
shvatiti ne mogu najobičnije stvari
da su sve dalje i dalje što manje daju.

Zoran Dr. Janković–Janez

我的父親管兒女們最嚴，但也最仁慈。記得小時候我有一次鬧脾氣，父親打了我，我哭着哭着睡着了。父親打完了我，又過意不去，拿着白薯餵我吃。我被弄醒了，但是閉着眼睛，心裏感到父親真是愛我！

還有一次是頑強的弟弟被父親罰關在一間小屋裏，弟弟份怒，不肯睡去；父親爲了兒子的背逆很傷心，也睡不着覺。最後父親起身到小屋裏去陪弟弟，他告訴弟弟說：（你做錯事，所以我罰你；但是我仍然愛你，所以來跟你做半……）

СТРОГ, АЛИ ДОБАР

Мој отац је, у васпитавању деце био строг, али и благонаклон, истовремено.

Сећам се једном када сам се разбеснео, отац ме је ударио. Касније сам заспао плачући. У незнављу како да исполи осећање жалости, а осећајући се скрушеним, отац ме је нахранио индијанским кромпиром. Разбудио сам се, дубоко дирнут, осећајући да ме отац искрено воли.

Други пут, отац је казнио мог твордоглавог брата и затворио га у мрачну просторију. Због разјарености, брат је одбио да спава. Ни отац није могао да заспи. Коначно, отишао је до брата и рекао му: "Лоше си се понео, стога сам те казнио. Али, ја те још увек волим и желим да останем овде да ти правим друштво."

Светлана Раденковић



ВРЛИНА

Има понеких врлина, које остају непримећене, уколико нема прилике да их проверимо. Оне се не испољавају у лагодним данима тако сјајним као у данима ојаћености.

јним као у данима сјајности.
Оне су као свици чији се сјај виђа једино ноћу.
Оне су попут звезда које се не приказују на
дневној светлости и сијају само ноћу.
Као тама у позадини, патња опточује дија-
мантске врлине. Доприноси брилијантности

Светлана Раденковић



ČUVAJ NAM TAJNU

Čuvaj,
čuvaj nam tajnu
svečanu
svetu
dragu
Čuvaj je
kako bi i dalje
cvetale
purpurno bordo ruže
Tajanstvene tajne
su prividjenje
iz kojeg su satkane želje
ispredena duša
da srcem kuća
melodije snova
najlepših ljubavi
prolećnih letnjih jesenjih
ponekad zimskih doba
Zato čuvaj tajnu, andjele
mojih snova

Autor Dušan Nonković



РУКАВ ОД СУЗА

Марко Ђ. Рукичић

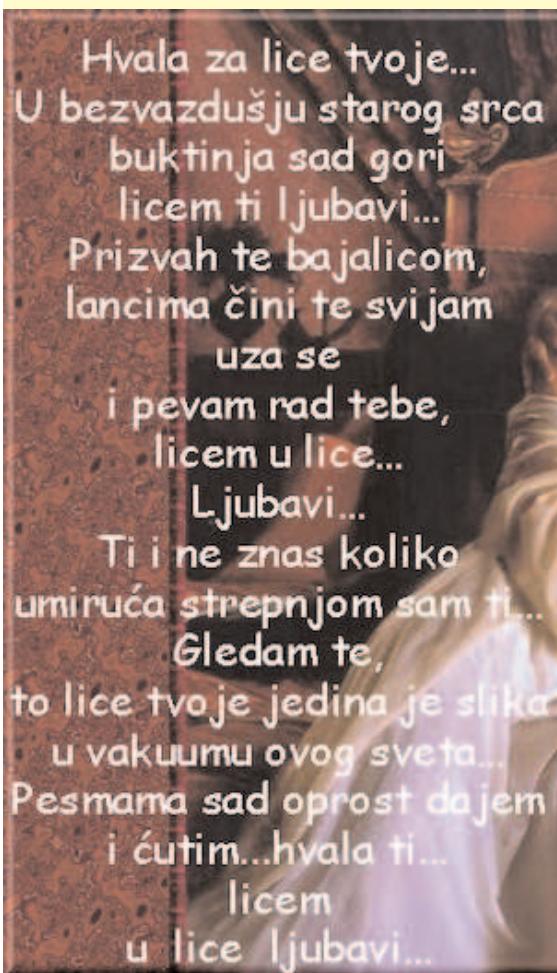
18.11.2009.

Не дај рукуву да сузе попије
није вјечност у једном дану
дозволи души да се најмаје
у једној сузи живот се не крије

за истим столом сједили су многи
брисали сузе, једали и сили
ломили чаше пуне и празне
уз звук виолине радосни биле

зато и ти рукај свој остави
нека се сузи од суза твојих
изједицам сушма, запјави пјесму
и након штуре лубав постоји...

by Šekazar



LICE LJUBAVI

Aleksandra Mladenović

Hvala za lice tvoje...
U bezvazdušju starog srca
buktinja sad gori
licem ti ljubavi...
Prizvah te bajalicom,
lancima čini te svijam
 iza se
 i pevam rad tebe,
 licem u lice...
 Ljubavi...
Ti i ne znas koliko
umiruća strepnjom sam ti...
 Gledam te,
to lice tvoje jedina je slika
 u vakuumu ovog sveta...
Pesmama sad oprost dajem
 i čutim...hvala ti...
 licem
 u lice ljubavi...

by Šekazar

ЉУДСКО БИЋЕ

Познавала те нисам
док земљу не похараши мунје
савести отуђене, док са руку ти
не стопише негве достојанства.
Никад не знадох твоје слободе даљ.
Живех гледајући само благости човечанства
где свако себи настоји стати краљ.

Познавала те нисам.
И по ко зна који пут пожелех
да не будем више твоја садружница,
да ми са лица
не сија ужас на твоју одору сиву,
а знадох добро говор трава
и сузе птица,
и дуги месечев крик,
и наду, ту ватру живу.

Познавала те нисам до сада.
Овде природа мајка испод копрена
изданак љубави не греје теби.
Зато ти завиде звери на зверству
и неверници на неверству.
Над хладном кнутом ограничења
зла вила судбину мења.

**АПРИЛ**

Откуда допире тако опојан бехар?
Тихо се клањају небу невесте беле,
животног сока свакој препун је пехар,
блиставом снагом подрхтавају целе
омладеле.

О, ја разумем њихове шапате танке,
немушти језик биља се лако отвара,
невино зборе крпаве шљиве ранке,
зеленим стихом појена крушка стара
проговара.

Ниједним болом неће да буде станка
за сутра плодно, радосно, цветно, бело...
Ниједним болом вечита успаванка
не узме себи заувек биће цело
оболело.

Милица Илић Гачић

СУСПРЕТ

Под пазухом вјетра
Носиш поруке с камена
На камен

Топлим пазухом јутра

Цвијет у коси носиш
Као споменик путнику
Морепловцу бркатом
Града
Непознатог заборављеног

Топлим пазухом јутра

Оставио сам прозор
Широм отворен
Још јучер
Под налетом вијетра

Пазухом јутра
Стижеш

**СЈЕНКЕ**

Бацили их у ријеку
Која броји
Све наше падове

Састанке у аксну јесен
Иза брда
Које се повија
Ломи под налетом
Љубоморе

Бацили их у воду
Она не може
Да опере
Те мршаве
Руке
Што нас
Траже

Бацили их некад

Вељко Боснић

**Арсеније Чарнојевић
по други пут међу Србима**

**Уводна ћесма
Прег лајном Паје Јовановића
СЕОБА СРБАЉА**

Зар ово кренусмо? Куда, камо?
Јесмо ли кадри икуда стићи?
Да ли је добро?- што још знамо:
сви смо ми, опет - Чарнојевићи!

По хлебу, води и Крсту часном,
сви редом постали наследници...
Па похрлисмо путањом јасном,
и побеђени и губитници!

Само што за нас нема умећа,
Јовановић Паје да нас смести,
у вечно време, зар нам је срећа,
што сликари данас нису чести,

да спознају чемер нових сеоба?
Њихова дела апстрактна, сива,
ипак су једна нова деоба!
Пајино платно чудесно скрива,

оно што јесмо, од вајкада!
И време, и место где ћемо стићи...
У свакој Пајиној боји је нада,
да вечно живе Чарнојевићи!



ПЕСМА О ОДЛАСКУ

Реч се кроз Језик ћутљиво скрива.
Датуми песме једва да броје,
па се запитах, јесам ли жива
у мојој башти божурне боје?

Нећу да изађем из модре собе,
у свет где насрћу звери љуте!
Где вребају сеобе и деобе!
А слепе вође немушто ћуте...

Како ме прошлост по лицу пече!
Па шта би било да било није?
А маслачак као да рече:
Син ти се зове Арсеније?

Не! Рекох, а срце стеже тескоба.
Син носи име Болконског кнеза...
- Шта ако дође нова сеоба?
Упита копље црнога слеза...

Реч ми у mrку земљу спласну...
О сеобама ја не смем снити!
Само ћу сневати јесен касну...
И Оњегину Татјана бити...

Или ћу Ленка Дунђерски бити?
Писати давна писма, нежна...
А сина од људи звери крити,
ал' ако дође ал неизбежна

сеоба верних, сеоба Срба,
па Андреј постане Арсеније,
ја заплакаћу као врба,
зар биће нешто што било није?

И ако не хтедне нико поћи,
ја ћу за сином у стопу смерно,
негде - где - где ћемо опет моћи
живети тихо, вероват верно,

негде - где нећемо носити жига,
негде - где неће да нас броје...
Овде ће остати Наша књига!
... И моја башта, Небеске боје!

У Књизи слова - тамни сведоци,
имена, датуми наших рођења...
У словима деца, дедови, оци,
наша страдања - и вакрсења...

У Књизи Језик - кроз Језик сeme.
У семену клица - знак постања.
У Језику сећање на оно време
од сваког рађања - до умирања!

У песми молитва за име Кнеза!
Из молитве искра још увек бије...
А стручак милог белог слеза,
шапну : да крену Арсеније...

Реч ми у mrку земљу паде.
Чудне се слике видом роје.
Пошаљи, Господе, кише и наде,
за оне што се од сутра боје.

Милица Бакрач

РАДАЉИЦА

Мала шумска увала изнад родне куће;
Та трунка земље, гле! стане у моје око.
И све у боном телу - (што је умируће)
Наједном оживи. Угнездив се дубоко

У сећање моје; - Кад дивна беше варка
Која ме далеко на пучину одмами;
Где већ љуљкала се судбе малена барка:
Бродећи ка светlostи - (или можда тами)

На којој још дрхтури бледо биће моје,
Све зурећ' у звезде. Над једром што се роје.



ТОВАР ЖИЋА ЗЛЕХУДОГА

Ево биће Боже седамдесет лета
Како ходам к Теби ивицом жилета

Носећж жића товар на злехуда плећа
Све чезнућ' за оним што Ти назва срећа

По земноме шару јуродив се смуџах
Тебе недостојан - у црн кам затуџах

Молих Те Преблаги да из своје шкриње
Додаш крушну мрву гладном сред пустиње

А Ти - вешти артист у небеској шатри
Све то на лед стављаш па приносиш ватри

Од тебе ка мени ни варљиво слово
Милости све Твоје већ сам преболовжо

Клетве илж молитве - дође му на исто
Окрећем се Теби мој драги Мефисто

Новак Брчић

УКРАДЕНИ ТРЕНУТАК

Када бих могао да вратим тренутак
Да пронађем начин и украдем време
Изградим исти онај кутак
Да чудесно опет дрхтимо од треме

Треба ми машина, нека чудна справа
Што не троши време, што не броји сате
Љубав није ватра, она је к'о трава
Израсте поново када је подкрате

А ја и даље маштам, опијен од вина
Нећу да нестанеш, хоћу да се борим
Не смета ми време, близу је даљина
Очаран сам тобом, заљубљен и волим

Сећам се усана, пољубаца страсних
Желим да осетим по телу лептире
Да опет полетим због уздаха гласних
И да срцем снажно исписујем лире

Издржаћу ипак, остварити снове
Направићу некако те тренутке нове
Урадићу све, нећу да одолим
И сама знаш мила, колико те волим

Написаћу књигу и створити ламент
К'о бревијар стари, као жеља врећу
Признаћу истину, повратити памет
Створити сонату за љубав и срећу

СНОВИ ОД СТАКЛА

Покидаћу стеге мржње и правила
Запловити морем до острва снове
Од једара брода направићу крила
И спустити душу изнад твога крова

Закључаћу врата ћаволу из пакла
Забранити киши да направи тугу
Ојачаћу снове да нису од стакла
А од сивог неба направити дугу

Уништићу немир, пушке и ракете
Приближити звезде, Сунце и комете
Натерати пахуље снега да нас греју
Убедити људе да се увек смеју

Ићи ћу из једне па у другу крајност
Убедићу снове да постану стварност
Прихватићу болест и да будем губав
Само да осетим из твог срца љубав

Славиша Павловић

ОДЕ ОТАЦ

(Славко Драгићевић,
1926 - 1993)

1.

те ноћи
уочи одласка

у разломљен ми сан провире жуто паче
носећи смрт у кљуну
и двапут каза "куку"

послато од онога који све види чује и
зна

мени ровитом и неуком
да штогод пре времена јави

мали поштар оденут у жуто
на кукавичјем ми језику
разговетно каза шта ће бити
а ја га ето доцкан схватих
kad живот се стиша
и сведе на тачку
што се на крају свега стави

2.

оде отац

а предели остале да звече
у којима сенка његова престаде да се
миче

косовина мланча студеница
увлака лука вилипов лаз
та станишта подупирао је
дахом шкрипом и грмљавом
због њега су заправо измишљена
и смештена ту
да их погледом и кораком премерава

кад живот исцири
кад из њих нечујно отклизи
остане нешто да се њише
да трепери и зелени у ваздуху
изнад грања изнад лишћа изнад трава

3.

оде отац
а живот његов остале у мени
да се отима измиче кобеља
да се мигољи згушњава и слеже
док се сведе док се из њега
сушто зрно не издвоји
којим се свако време свака прошлост
свака пропаст с вечношћу веже

док ћуте и дрме голе грane
с муком за стабло приковане
снујући зелене дане
док се нит живота зачепа и корен пусти
душа се његова негде свија у нигдини
као рој пчела кад се од матице отме
кад се над видиком успиње и кружи
циљајући грну дебло дом свој нови
што ће мир топлину
и радост небеску да пружи

4.

оде отац
распутицом кривим долом
врлет-стазом
невид-пољем
блатном џадом и сокаком
глувим путем у нигдину
климајући накасавет
ветром кишом
сломовратом
ка дну tame и понора
не чезнући светлост плавет
не мређ за месечину

оде лако миран стамен
као да зна куд ће шта ће
оде лако
а у мени све се сручи
паде доле свет од стакла
сновићења привид лагод
уздигнутост у квазаре

све одлете ја остадох
на ледини
скрушен
камен

Рајица Драгићевић

РАСТАНАК

Кад дође време
за растанак
ни зрикавци
нису свириали
и свици су
своје фењере
погасили.
Ноћ тиха је била
прозирна од свитања
које је куцало
на вратима.

РАЗДЕЛБА

Кога дојде време
за разделба
ни штурците
не свирае
и светулките
своите фенери
ги изгаснаа.
Нокта тивка беше
просирна
од разденувањето
што чукаше на врата.

PARTING

When the time came
for good-bye
no crickets
were chirping
and the fireflies
turned off
their lanterns.
The night was quiet,
translucent from the dawn
that was knocking
on the door.

Аутор и преводилац/
Author and translator:
Рашка Дамњановић

ШКОЉКА ЉУБАВИ

Заробљен у жудњи зачаране школљке
започех на јави бисер сна лучити...
Амор оживео љубави ми бољке,
бисером судбине жели ме мучити.

Дисао сам дахом љубавнога плама,
пупољака маја, загрљаја твога,
упијао булке образа, без срама,
искрења купина ока судбинскога.

Беху нам мрежени прсти тела жељни...
Ваљкасте равнице удова ти мазни' -
на нашем олтару, стидњом раскриљени
девици у славу - нудиш се казни.

Слутња је тињала од грешна почетка
љубави нам моћне, на бол осуђене...
Нема нагле среће без кобна свршетка,
остадоше само снене успомене.

Бура Шефер Сремаи



МИР У НЕМИРУ

Немирно је ово затије
што одјекује у сржи човека
чије грозничаве мисли
спонтано лудују и у мени.
Од разгорених осећања
слепоочнице ми сило бију.
Очајнички тражим
сведочење тишине
за свако неизрециво
безглаво треперење
за све немуште речи.
Послушај за трен
ове очи које говоре
немирним пламеном,
шаљу поруку у времену
да им нешто значи
твоја близина,
призывају твоју хладноћу
да се препусти
мојим ватреним скитањима.
Једном бар у слаткој тишини
на пуној месечини
разапни ме на грудима својим
да утонем, да се уздигнем,
твој мир и мој немир
да се изједначе.

PEACE IN RESTLESSNESS

Rough is this peacefulness
which resonates in the heart of the man
whose feverish thoughts
spontaneously rage in me as well.
The burning feelings
cause my temples to pound.
Desperately I seek
the testimony of silence
for all the unspeakable
headless flickers,
for all muted words and sounds.
Listen for a moment
to these eyes that speak
with restless flame,
they are sending a message in time
that your proximity
means something to them,
they call upon your coldness
to indulge
my fiery vagrancy.
At least once on a full moonlight
in the sweet silence
crucify me on your chest
to surrender, to rise,
your peace and my restlessness
to equalize.

Author and translator:
Ratka Damnjanovic

НА ГРОБУ СИРОТОГ Б. Б.

"Ја, Бертолт Брехт,
потичем из црних шума.
У градове ме је донела моја мами
Док сам јој у утроби лежао.
И хладноћа шума
Све до смрти ће у мени потрајати"
(О сиротом Б. Б., Бертолт Брехт)

Под зидом од црвене цигле која је
Бојена руменилом звијезде и
Квашена знојем безимених да
Не попуца и не умрви се ко креч,
Лежите ти и твоја драга,
Раме уз раме, прах уз прах.
Знао си да се величина не мјери
Грандиозношћу споменика па
На челу носиш неоклесан стећак,
Ко мисао да одапињеш пут неба!
На њему, само твоје име просто
И ништа више:
Ни бремена година
Ни сувишних ријечи
Ни јадиковки, не дај Боже.
И ја желим да одем тако,
Брзо и тихо као сироти Б. Б.
Да ме пусте да лутам
Пространствима силним
Јер зидова под земљом нема!

САТ

Не гледати на сат, значи
Бити жив.
Не гледати на сат, значи
Бити слободан.
Не гледати на сат, значи
Имати времена
За друге, за себе, за свет.
Не гледати на сат, значи
Бити пажљив,
Волети и бити вољен.
Не гледати на сат, значи
Бити безвремен
И не умети умрети.

Берислав Блађојевић

МОЛИТВА

Очи ми ножем прорежи
Изнутра мени слијепом
А језик мртвоузице свежи
Па покриј бибер цријепом.

Руке и ноге ми сапни
Живинче да ми се руга
Па оштром стријелом одапни
посред чеоног круга.

Уши ми воском затопи
Ноздрве боровом смолом
Потом ме мучки ушкопи
Нек ми се смију голом.

Па уђи у срце моје
Мрвине мрве мрву
Где се сви гријеси броје
Мени и најмањем црву.

Узми зрнцета мрву
Што га не видје нико
Па посиј пред цркву прву
Не би ли очишћен нико.

У књигу рођених уврсти
Монаха мале схиме
Липљем ће да се крсти
Славећи његово име.

Милош Милићевић

РЕШЕТКЕ СТРАСТИ

жена у црној марами
изгубила име
на часу погрешне љубави

Расцветала девојчица
гази дечакову сенку
у белој постельји са црвеном капи

Затворена робиња
смеје се на глас
и једној и другој

Кроз решетке страсти
покондирени Ђаво гледа
своје медјуножје!

Драган Стјодрић

КОРЕН МИ СЕ ГАСИ

Ја, босански Србин далеко од Дрине
упиржо сам очи према вашој страни
и чекао сунце с истока да сине
да у стварност дођу дани опевани.

Мој паћени предак испод кривог граба
растao је тихо на оскудној драчи.
Тлачио га Турчин, после дошко Шваба.
Што су били гори, он је био јачи.

Узимјо је књиге од духовног оца.
Црна му је сена прекривала лице
док чита о плачу са турскога коца,
поврати му осмех слово Ћирилице.

Ја, босански Србин потомак јунака
одрастох уз оца, Титовог хероја.
Док је деда певјо уз гусле предака
у очевој песми би црвених боја.

Душа ми је тако дељена на пола
гајен сам у кући на косовском миту,
а у школи била сва истина гола,
певао сам песме свом вољеном Титу.

Деда ми је причко кад смо били сами:
"Не насједај сине, на те бесмислице
без Саве и Вука били би у тами,
без њих не би било наше Ћирилице.

Од првог плача до јецаја крај одра
духовно искуство дах предака шири
чиста нам је прошлост кјо небеса модра
иза сваког плота дух предака вири.

Наши стари нјесу ни у тешко доба
бацали под ноге свој понос и вјеру,
отиди до мoga будућега гроба
види како старци своје доба перу."

Чун сече брзаке, вода сетно пени,
на обалу Дрине пада густа тама
осећање чудно јавља се у мени,
још завеслај један и бићу са вама.

Понео сам Буквар пун китњастих слова,
још мирише плахо на мајчину руку.
Сачека ме код вас нека мода нова
коју баш не могу приписати Вуку.

Живот ми кјо кредит подељен на рате,
са рекламе читам: Де ЦОМРИЦ и траде
на улици чујем: "То је супер брате."
Неко ново доба, нови људи граде.

На дедином гробу оста старо писмо,
очев гробни камен петокрака краси
некж намерник чита да ту некад бисмо.
У немоћи схватам. - Корен ми се гаси.

Јован Н. Бундало

ЋИРИЛИЦА

Ћирило, у тами, изнедрио звезде,
злоба, народе, води ка беспуђу,
странпутицом, понору, неповратку језде,
својим путем, зори, сунчаном сванућу,
у љубави, да потомство гнезде.

Источно, ка Сунцу, ћирилица лети,
паукове мреже, злоба, свуда ставља,
да болест господари, читавој планети,
вечно против, темељног, светог
православља,
распамет, рђа, Божији пут ремети.

Раширила крила, до моћне Русије,
браније је Бугари, Срби, Македонци,
злобни запад, из вечне бусије,
на пут издаје, грешни Црногорци,
одрекли се ћирилице, православне мисије.

Из каменог натписа цара Самуила,
повеље Дубровнику, од Кулина Бана,
Светосавље, ћирилици ојачало крила,
исписала Законик Силног цар' Душана,
кнез Лазару, Повељу, Јефимија изнедрила.

Лепота, вечна, за небеса vez,
са реформом Србина Караџића Вука,
гласови и знаци у најлепши савез,
подигла се, до звезданог лука,
злобни унијати, спремају јој давеж.

Израсла си, у најлепши цвет,
како говори, тако човек пише,
лепотом опчинила, сав, разуман свет,
с' тобом, свето православље дише,
чувајмо ћирилицу, Немањин нам завет.

Царство твоје, злоба, рђа руши,
у, снажне корене, сипају отрове,
с' туђицама, распамет те гуши,
ћирилица, темељ, за животе нове,
за опстанак, спас, православној души.

А када ме оборе отрови,
злоба их, из мора долива,
небесима, где су вечни снови,
тражи лека, моја, рана жива,
нек ме носе знаци Ћирилови.

Бошко Тойић

ЖЕНА

Боре ми спознања урезују нова,
зар смо све кћери Адамовог ребра?
Историја светла подари нам слова!
Поезија черте од злата и сребра!

Пре и након Троје била је Хелена!
Са расутом косом и раскошним струком...
Вереница, љуба, девојка и жена -
дрхтало је срце са стрелом и луком.

И пре Гојковице беше Гојковица!
Зидине јој хладне нису могле ништа!
Сестра Батрићева, изгребаног лица,
и она би жена, што прокле попришта!

Какве беше снаге Стојанова мати,
док је секла косу да виноград веже...
А тек снаха њена, што се гнезду врати,
са крвавом раном, што утробу реже...

Да певам о снахи бана Милоњића?
Зар похара снове Мандушића Вука?
Сав му разум опи снажније од пића...
Женскога је рода од злата јабука...

И пре Пенелопе, све Евине кћери,
сапутнице, драге, вољене и љубе,
чекале су неког испред својих двери,
училе да прате, благослове, губе!

Училе да везу од свиле јастуке!
И писма да пишу к'о Тања Оњегину!
Око празног неба да склапају руке!
Да у бездан крију чемер и судбину!

Приједзина љуба није била једна!
И Дојчина болног болео је неко...
Како Симонида само беше чедна,
Када краљу крочи, од дома далеко!

И Косовка беше - још пре Видовдана!
Од силнога слома, њезин лик ме води!
Светом Симеону, преподобна Ана,
родила је Раствка, смерне да нас води

Кроз сва времена, док је наших лица:
Косовки, Милица, Симонида, кћери,
и љуба, и мајки, вечних Гојковица,
срна и вучица, и свих женских звери...

Жена, њива, река, и чудесна зора!
Вечна Спарта, тајна, поезија, Троја,
женског је имена и на лицу бора,
на сликарском платну - разливена боја...

Можда још пре Еве, и древног едена,
беше неко чудо, попут трачка дуге,
ко зна откад земљом ходила је жена,
са крчагом љубве, верности и туге...

Милиша Бакрач

ЛИБИЈСКИ АРМАГЕДОН

Боже мили, чуда великога.
 Шта се шћаше ладна фебуара
 две хиљаде једанаестог лета
 у Либији земљи да преврне.
 Ја голема хајка ударила
 на малену земљу џамахирску
 и њезина вожда Моамера.
 Те(ве)лали ситне књиге пишу
 пак их шаљу по бијеломе свијету
 по својијех дичних редакцијах,
 како Момо млати демонстранте
 све младиће ненаоружане,
 штоно само мирно просвједују.
 Ал други је факат на тапету.
 Колико су јадни гolorуки,
 све на борним тенковима једзе,
 с калаши и бомбе по рукама.
 Колико су, јадни, беспомоћни
 на стотине војниках побише
 и хиљаде кућа попалише
 и дућана масу поараши.
 Ал не маре лажљиви телали
 који раде за газде рђаве.
 Они вичу свијетом на све стране
 како Момо крши људска права,
 и да с власти мора одступити.
 Ал говори Момо са зидина:
 "Проклети сте, погани изроди!
 Ви сте руља љуте Ал Каиде,
 која вас је џебаном снабдела
 и дрогу вам у каву сипала,
 пак чините несмерне лудости.
 Своју земљу и вођу издасте,
 а за рачун проклетих Моћника,
 на Глобусу највећих чауша,
 који сваког што им није мио
 и не плеше по њиховој свирци
 диктатором једнако називље,
 и под маском вајном "демократском"
 владе руши, пијуне поставља
 и њиове клете послушнике,
 а земљу им лијепу поара,
 сва богатства природна пороби.
 Не дамо се тијем злоторима!
 Што изрече, тако и учини.
 Вија Момо банде плаћеника
 праши, бије, земљу у ред враћа
 и не да је поганоме врагу.
 "Нећете нам земљу поарати,
 нити нашу нафту посисати!
 Не дамо вам ни зrnце од пијеска
 да је мрском чизмом погазите,
 к'о што јесте часном Месопоту

племениту земљу растурили,
 као што сте Југу и Сервију
 ономадне гадно черечили.
 Не да Момо муџахедијама,
 Ал Каиди, Моћниковој слузи
 да му земљу вољену растуре.
 и украду славне бушотине,
 од којијех Либијци се хране,
 а покреће пола Старог Свијета.
 Мрежа црна Планету прекрила,
 све од пусте медијске харанге,
 пак пристиже до лава безуба,
 познатијег по имениу ЈУН-е.
 Наврат-нанос сједницу заказа.
 На сједници црној узданици
 једногласно санкције донијеше,
 не би 'л Мома ласно привољели
 са да власти истог часа сиђе.
 Такозвана "Глобал-Заједница"
 удари му жестоке зулуме,
 сручи на њег намет и хараче
 Ал" се Момо не да надиграти
 тврд к'о орај палме кокосове,
 све надаље врага љуто бије.
 А сви светски те(в)лали-станице
 исту басну подједнако гуде
 папагаје давно прешишаše,
 лажи шире, ни трепнути неће,
 како Момо људска права руши.
 Ал" се ипак једна мимо трефи.
 Јаран Зо-Лил до Либије пође,
 криомице са собом водећи
 одабрану тв екипицу
 да се с Момом лијепо разговори
 и од њега узме интервију.
 Пита њега Момо јунак славни:
 -Одакле си, незнана делијо?
 -Из Сервије, Момо, побратиме,
 с Ружичастог ртв канала.
 И од Моме узе интервјујче.
 "У Либији све је под контролом,
 већ издише мрска Ал Каида
 под нашијем народним снагама",
 пише магнет вредног сокоћала
 ријечи славне Вожда од Либије,
 "А ви вијести Свијетом пронесите
 да је овдје Правда на мегдану,
 за Истину борба поголема
 и да нама ваља војевати
 за Звијезду, Мјесец и Сунашце,
 од Истока, па све до Запада,
 од Сјеверна до Јужнога пола.
 Сад Гадафи једини остаде,
 битком својом читав Глобус брани
 од проклети сатански тирана.

Неда Ковачевић

ПАЛИ АНЂЕО

Да ти напишем песму,
Да ти жицом посечем лице
када је одсвирам на гитари.
Крвави облаци лете изнад нота.
Кристале са мога врата
уснама сакупљаш,
Ореол се претвара у жицу
Док ме стављаш у наше сандуке
трпаш земљу на моја недра,
И љубиш по крвавим леђима.
Месец те прашином посипа
Док ми режеш крила
Ја ти последњу свирам песму.

БОЈИМ СЕ

Био сам бесан и мирољубиви анђео,
И ортодоксна догма,
И испијена луталица.
Био сам грешник и светац,
анђео и подземни демон,
Обишао сам све кругове пакла
И све углове раја
Сада сам човек ухода
И бојим се бојим по први пут.

ПИЈАНСТВО

Пијем у болу свога срца,
Вино ми гања сузе у лету,
Младост ко ужурбан сат ми куца,
Док с тугом јецам у дујету.

Давно је друштво нестало моје,
Остаје само дим цигарете,
Хладни се чежњом дланови зноје,
У муку дугом препуном сете.

И ноћас пијем за очи њене,
Те жене која од мене створи,
Камена недра, планинске стене,
Што сунце води ка новој зори.

Сашеван Врекић

СЕНКА СЕЋАЊА

ОРОНУЛИ ЗИДОВИ НА КОЈИМА СЕ МОЈА
УВЕЛА ДУША ОГЛЕДА
ГЛЕДАЈУ МЕ ПРЕКОРНО, СЛОМЉЕНОГ ПОГЛЕДА
КАЖУ МИ ИСКАЗИ СВОЈУ ИСТИНСКУ НЕЖНОСТ
СМЕЛО
АЛИ ЗАЋУТЕ КАД ВИДЕ МОЈЕ НАБОРАНО
ЧЕЛО.

ТАМА НЕБЕСКОГ СВОДА УБРЗО ПУШТА ГЛАС
И СТИЖЕ КАО ОГРОМНИ НАДОЛАЗЕЋИ ТАЛАС,
ГРЛИ МЕ РУКАМА ГЛУМЦА ВЕШТОГ
И ЗБОРИ ДА САМ ЧОВЕК СРЦА ТМУРНОГ И
ПЛАЧА НЕУТЕШНОГ.

ОПИЈЕНА НОЋ И ТИХИ ЈЕЦАЈ У ЊОЈ
САВЕЗНИЧКИ ТАДА УЛАЗЕ ПРОТИВ МЕНЕ
У БОЈ,
УТЕХУ ТРАЖИМ У ВРТУ СТИХОВА
ОТПОЧЕЋЕ ВАЉДА МИР И ХАРМОНИЈА
НЕКА НОВА.

Крсташ Драган

ПРОЗОР

КРОЗ ПРОЗОР МЕ ОЧИ ВОДЕ
ГЛЕДАЈУ СА ДРУГЕ СТРАНЕ
ЧЕКАМ ДА МИ ДРАГА ПРОЋЕ
ОНА НЕ ИДЕ ЈЕР ЈОЈ БРАНЕ

ЧЕКАО САМ ЦЕЛО ЈУТРО
УЗДАХ ЈЕДАН ДРУГИ СТИЖЕ
ОЧИ СУ МИ ПУНЕ СУЗА
ОНА СРЦУ СВЕ ЈЕ БЛИЖЕ

ШКРИПЕ ВРАТА ХОД СЕ ЧУЈЕ
ИЗА ЊЕ СЕ ТАМА ВИЈЕ
НЕ ДАЈУ ЈОЈ ДА МИ ПРОЋЕ
ПОД ПРОЗОРЕ И АВЛИЈЕ

ИДЕ ОНА ДРУГОМ СТРАНОМ
МУТНА ВОДА ЗА ЊОМ БИЈЕ
СРЦЕ МИ ЈЕ УБРЗАЛО
МАКАР И ДА МОЈА НИЈЕ

ЧЕКАЋУ ДА ПРОЋЕ БУРА
ЗВЕЗДА СЈАЈНА ДА ЗАСВЕТЛИ
ЈА И МОЈА МИЛА ЦУРА
ДА БУДЕМО ВЕЧНО СРЕЋНИ

Пешар Ђурић

РУКЕ МОЈЕ МАЈКЕ

као са икона светачке радње
све црвеније и испраније
мени све драже

само бурма их краси
оков добровољни

нудим јој свој најдражи прстен
златан, с малим рубином
каже, не носим накит

ћутим али желим да га носи
као да чује моје мисли
тихо каже узећу га
мали је и неупадљив

не слутим
да ћу је ускоро изгубити
она можда зна
ипак подсвесно желим
да је "окујем" да не оде

питају да ли смо прстен
скинули пре сахране
ужасавам се

део мене отишао је с њом
иако невидљив

зnam да немам права
за њом да одем
имам недораслу ћерку

руке моје ћерке
лепе су као некада моје
а моје све више личе на руке моје мајке
и ја сам само један беочуг у ланцу жена
које своју дужност
часно носе

Мирјана Машарић

ЦВЕТИ У ГОМИОНИЦИ

Киша се на Цвети смерно повуче
да сунце на нас спусти своје топле луче.
Тихује душа од Давидовог псалма,
једно смо у молитви за појницом храма.
Након исповести мисао је наша,
све ће нас спasti причесна чаша.
Монахиње са нама у храму што стоје,
чвориће на великим бројаницама броје.
За анђелске чинове Господ их постави
да им душа сва сећања на свет остави.
Душе наше с њиховим се стапају,
сви у радости мир са Богом склапају.

Биљана Савановић

РИЈЕЧ

Не тражим ја ријеч
Она је у мени
Помијешана са пљувачком
Земљом и сновима
А имам и велике шаке
И очи
Само не умијем да је извајам
И оживим
Не тражим ја ријеч
Него она мене прогања
Лови
Разапиње
И
Убија

Раде Д. Јолић

**ПРВЕ СУЗЕ**

Веселину Џелетовићу

Од Косова до мог прага
разапета младост пада
као киша што ромиња
у срцу ми сад таштина.

Подмукла је и јалова
да изроди љубав неће
боли све што преживесмо
постадоше туге веће.

Преживети песме твоје
вековно је постојање
које свима нама на дар
срце лечи снагу даје.

Хвала драги Пријатељу
што отвараш очи наше
нека душа само плаче
вера коју песме збраше.

Вера води, вера живи
на здравље ти на век било
што у крилу српске душе
твој се живот изродио.

Оливера-Оља Пејаровић

ГРБОЛЕ ЈЕ ОГЊЕМ ИЗГОРЕЛО

Нисам песник да стихове стварам,
Али ипак овде проговорам
Све ћу рећи шта је некад било.

Овде беше партизанско крило;
Овде беше весеље и туга
Где погибе до тринаест друга.
Међу нама партизанка млада.

Њено име прво рећи сада.
Партизанка Милица се звала
За слободу свој је живот дала.

Везаше је међу другове своје
Рекоше јој да весело поје.
Милица је смела срца била

Овако је рђи говорила:
"Кольте, палте, рђе и усташе
Ово никад неће бити ваше

Кольте палте о усташе клете,
Изгореће у колевци дете".

И још нешто усташама викну
У груди јој љута гуја шикну
Недаде јој ни да се захвали,
Међу другове машинка је свали.

Другови је тужно погледаше,
А усташе мрко промрмљаше:
"Говорите где су Ваша гнезда,
Где Вам сија петокрака звезда".

А другови речи не рекоше
За Милицом тужно заплакаше.
Усташ викну: "Говорите вели,
Овде село неће да се бели,

Изгореће те ваше палате,
Ако нама гнезда не издате,
Ако нама недате Зечара

Задимиће и висока Шара,
Од куршума и тешких граната
Неће познат брат рођеног брата".

Тад девојка млада Парожанка
По имену звала се Јованка,
Кроз куршуме јуначки пролете

Да избави партизанске чете,
То Вам кажем истина је била
Питајте је и данас је жива.

Одред беше у кући Стјаповој
Не сањаше о несрећи овој,
Пролетерка млада кад улете
Тад почеше отступати чете,

Чујте браћо чујте сеје миле
Чујте и ви партизанке живе

Ко год дише, кога сунце грије,
Свако мора сузе да пролије.
У шумици где је пуста међа
Одераше Видачића Нећа.

Нећа виче из бијела грла:
"О дружине где си сад замрла".

Од дружине нико се не јави
У селу су усташе ко мрави.

Онда Нећа сестрицу дозива,
Овако је братски благосиља:
"Сејо моја немој ме жалити
Село ће се наше заплати,
Но се склони немој да изгориш
После мене ти ћеш да се бориш
Да осветиш свог премилог брата
Јер му нећеш свијат руке око врата.

Сад су Нећу додијале муке,
Јер је пао у усташке руке,
Последње му речи биле,
Кроз шуму се проломиле
Само викну: "Мила мајко,
Освети ме брате Рајко".

Једно јутро беше зора рана,
Ал закука Тодорова нана:

"О мој сине, мој Тодоре,
У тој кући што изгоре,
Више твоја изгубљена нада
Изгореши и Бајата Рада".
Раде, Тодор, два су друга била
За слободу живот изгубила,

И Ђајића оба брата
Погибеше овог рата.

То Вам каже за истину целу
Стрељаше их у овоме селу,
У Јагоша ситне деце беше

И они се љути побољеше.

Стаде молит те усташе клете
Да однесе код лекара дете,
Поклони се, бојазно поздрави,
Коса му се подиже на глави.

Непомену ни болесно дете
Секира му у чело полете,
Мртав паде, а усташ допаде,
Исекоше њега на комаде.

Тад погибе И млад Бајат Гојко,
Само викну: "О верна девојко".
Баш у шанцу погибе ко сова,
А оставо млађег брата Јова.

Јадној мајци он западе ране
Пре воље јој оде у одбране.

Ој судбино клета пропанула,
Изгубисмо Целатовић Шула.
Млади Шуле храбар био
И сестру је изгубио.

Милица је храбро пала
За слободу живот дала.
Црна земља нека јој је проста

О њој најпре рекох доста.

Друговима своју реч је дао
А правилно Милисав се звао,
Чујте браћо, доста јада било

Покрену се партизанско крило.
Хвала Вама, зар у томе добу
Шест другова у једноме гробу.

Још да не би Милана Зечара,
Те изведу чету партизана

Испред чете он се бори први,
А Грболе остале у крви.
Једног дана баш то предвече,
Јадна мајка поче да лелече.

Њојзи беше на срцу тамнина,
Јер изгуби свог јединца сина.

Јадан Веско јединац је био
Са Марком се граду упутио.
На путу их рђа сачекаше.
Пред општином обадва стрељаше.

Чудна јада, чуднога покоља
Где погибе Парежан Никола.

Љуто пишти оistarела Стоја
Нема њојзи Николе и Воја:

"Деца моја чему бисте криви
Да Вас јадна старица надживи".

Треба рећи храброг Говедарицу,
Он погибе бранећ отступницу;
Баш у Кому храбро погину је
Са шмајсером бранећ чете своје.

Што падоше нису били криви
Има доста и који су живи.

Прво је Фадиљ Хоџа
Једној чети беше вођа,
А друго је Јовићевић Павле био
Исто чете предводио.
Илегалци сви су они били
И братство су учврстили.

Но да видиш и другога врага
Потјераши Берковића Драга.
То бијаше баш сутрашњег дана
Терала га чета Талијана,

Од Грболе до Старога Села
Терала га чета цела,
И за њим је плотун био
Ал га није погодио

Није мого отићи у чете,
Јер је био још младо дијете.

Омладино братства и јединства
Твоје име сад у земљи блиста
Само напред сад премили сине

Чувај чврсте наше тековине.
Што смо теби на аманет дали
Рад чега смо љуто војевали.

Сада браћо је доста
И ако ми много оста;

На мом срцу лежи туга
Што не рекох сваког друга,
Јер сам тада дете била
Па их нисам запамтила

Док по земљи цвета цвеће
Умријет им име неће.
Сада само кажем свима
Слава палим друговима.

27-30. јуна 1959. године у Сазлији

Илић Јована Босиљка

СНОВИ СУ ЧУДО

Ево још једне варљиве ноћи
У души боема огризлој од чежње.
Снови су чудо направе бум
И врате егал у корпу стрепње.

Ево још једног осмеха нежног
На лицу препуном испраних бора.
Снови су чудо започну фешту
У глави препуној вечитих слутњи.

Ево још једне лучке у магли,
Искре у оку погледа мутног.
Снови су чудо покоре тугу
И срећу врате на трули престо.

Ево још једног гола у мрежки
У мечу против љутог ривала.
Снови су чудо погоде мету
Из праћке која опали сама.

Ево још једног цвета у вазни
На столу покрај обиља чаша.
Снови су чудо пронађу божур
У башти препуној трулога цвета.

Ево још једног кеца у игри
Препуној муља и густе магле.
Снови су чудо гутају јеџај
И врате спокој где беше зебња.

Милоје Вељовић

И САДА ТЕ ЧЕКАМ

Долазиш.
Радујем се.
Чекам да чујем:
"Ди си мала, недостајала си.."
Сљеди пољубац, ту,
иза уха...
Загрљај,
нека буде снажан.
Тако сам сигурна у њему.
Пожелим.
Никада ме не пуштај.

Љиљана Црнић

СЕЛО МОЈЕ

Село моје ни П од Париза.
Страва издалека, а ужас из близа.
На кући се димњак руши,
смрад ме штале у соби гуши.
Ја сам сељо у срцу и души.

Село моје моја родна дико.
У теби не оста нико.
Јањци блеје на њих сам навик'о,
препечена шљиво моја крвна слико.

Село моје ти имаш простране ливаде.
Али нема људи да на њима раде.
У центру се препродаје бензин,
на периферији стока краде.

Село моје у теби су рођени сви моји преци.
Некада су се поштовали барем свеци.
Шта да кажем данашњој деци?
Они бре не знају ни пеци на реци,
већ само ишту, сама рибо ти се испеци!

M. Ђосовић Master Music

УБАВО МОЈЕ

Стазом крај клупе док леђа гријем
На првом сунцу задњег ми љета
Док кафу горку у сласт ја пијем
Пројезди млада жена к'о сјета

А када дише тад груди шире
Диже их негдје високо горе
Испод шешира око ми вири
"Како је лијепа", усне ми зборе

А, очи, мој Боже, те љепоте,
Крв венама поче брже да ври
Ех, зашто остарих, еј, животе
гробу се већ ближим а она зри!

Руке јој мале, њежне је пути
И дрхти као киша да лије
Када се смије, разум ми мути
О, што се није родила прије?

Вјетар у очи донесе сузе
У лудом ритму мисли се роје,
А она сина за руку узе
И шапну тихо: "Убаво моје!"

Саво Скобић

НЕПОДНОШЉИВА ТЕЖИНА ПОСТОЈАЊА

*(Блуз за два патуљка
и вештачку ружу)*

Написано 24. маја, пред олују....

Ово је шугаво, варљиво пролеће
Ово је млак покушај мимикријања лета
Промичу имитације људи
Блебећу лелујава уста
Шаренило предграђа, атмосфера Гета
Урличу громови - убице
Празнином муњиних боја
Ово је електрично пражњење
насртљиве досаде
Ово је ужас већ сањаних снове
Бес нагомилан до офаџаног неба
Кроз зеницу исцејеног ока
Преко коже болом уштављене
Познатом стазом
све до поломљеног крајолика
До дрвореда погрешних дана
До устајале баре узалудности
Ћутањем оболеле усне
Мучнином прогутаних речи
Вришти огризак, без гласа
Под водурином
(што, уместо да пере и лечи,
одлучно гуши и дави)
Сипљиви кикот голе истине:
Неподношљива тежина постојања!
Ха, дилеме нема,
ипак је све било узалуд!
Е, зато ућутите
Зато привежите језик за зубе!
Прикрадајући се
патуљци тихо спуштају завесу
Зар овако изгледа КРАЈ?
Чује се пљусак, бар киша пада
Ово је само јадно, болесно пролеће
Ово је пластична имитација Света...

Планинка Нина Рајковић

ТУЖБАЛИЦА

Потомци родиће потомке
Порекло ће
Подавити
Закопати
Затрпати...
Демона страве надвијеног
Над праштањем заварати,
И ко ли ће моћи опростили...?

Завијен опрост у слику
Краја....
Пресвете тужбалице
Веселе ће бити,
Док свеколика раја
Блатњавих папака,
Посмртних остатаКА,
Не породи још се мања,
Не огугла за род тања,
Од сталежа овог
Лаког умирања...

Потомци на крају
Поноћи неме,
Волеће безмерне, бескорисне,
Беспритворне љубави
Са вашаришта онога света,
Малокрвног пазара
Али неће знати за кога сада
Сија пресвета глава
Лазара цара!

Светлана Ћеца Полак

НЕДОЂИЈА

Јесте Срећо, романтика и падају
звезде с неба;
Ја сам ето, јастучнице
месечином за нас ткала,
 позвала сам виљењаке да нас дворе,
с Месецом те мојим лично упознала,
па сам рекла пупољцима да замире,
две три пчеле у свом зују да извире,
роси мало да ороси траву меку,
да у земљу Недођију, ми далеку,
прошетамо, искром крапље прве росе,
где зечеви скачу плави, где не косе...

Али Срећо, не хватај ме ти за речи,
и дај мало реалности нашој срећи.

Јасмина Шикић

ВОЈНИЧКА

Заборављена калдрма свјетлуца сабласно,
угравиран мразом, накит мази вече,
пахуље се мазе чежњиво и мазно
док под мостом Бегеј равнодушно тече.

Кроз крошњу се сребро опојно пробија
док се прва кригла прекобројна свети:
"Да л' овако ноћас Подгорица сија,
да ли ме се она бар на часак сјети?"

У близини труба свира повечерје,
на капији ремци, сањиви... срдити...
урањам у снијег к'о у гушчије перје
и зид ћу к'о перо лако прескочити.

А како сам могао тада наслутити
све зидове, капије, пријетеће трубе...
да ћу само кригле прекобројне пити
витлан као перце вихорима судбе.

Знам... и даље Бегеј равнодушно тече,
не хаје за мојом пародијом тuge,
он изнова враћа оно исто вече
уводећ' у живот неке клинце друге.

Све јасније чујем трубу... свира повечерје.
Слутим страже, чекају ме, сањиви... срдити...
Ма само ћу уронити к'о у гушчије перје
и лагано као некад зид ћу прескочити.

Невен Милаковић Ликоша

СРБИЈО ПЛАЧИ

Своју децу ловиш
Собом се не поносиш
Душу другима дајеш
Кажњаваш за љубав
Плачи СРБИЈО
Плачем данас и ја
Плачемо сви који те волимо
Све смо ти дали
Све су нас продали
На ломачи горим
Рапорт команданту подносим

Борислава Дворанац

ПОВОЉАН ИСХОД ВОЈИЋУ

Добује сад киша, к'о једина бука,
капи што о окно, чујно се одбију;
у души ми камен, стена која чврсне,
док потоци суза из ока ми лију.

И ја још постојим да наменим себе
неком ко ми души баш ништа не значи;
ко сме да побуди осећај уснули,
ко о срце моје зна да се прикачи?

Варана сам много и мртвило све је;
превара је, вечно, патњу усадила,
свеједно је да ли друге људе срећем,
осама се трајна у ме уселила.

Никога не дирам и не чујем ништа;
а из видокруга, све ми слике бледе;
једино што нова јутра јоште збирам,
док ми влати косе сасвим не оседе.

Ја никога немам, нико ми не треба,
јер лажа је свака љубав и наклоност;
немам ког да чекам, а морам да трајем;
неспоразум треба л' да је моја радост?

Али, опет мислим, добро је док живиш;
може да те какав пламен мало такне;
а питам се, коме треба да се молим,
да ме што пре, тихо, с лица земље смакне?

Држава је моја, другима припада,
ја сам данас овде, само далек странац;
не осећам друго, само огорчење;
слобода је моја, да сам другом мамац!

Светлана Раденковић

НЕШТО ЧУДНО

Нешто се чудно догађа у мени,
Осјећам, нисам више човјек исти.
Више ми образ никад не румени,
Нити ми је љубав више од користи.

Нема више страха, равнодушност само,
Тече мојом душом и прекида снове.
И све ми се чини да ћу стићи тамо,
Гдје стварност свирепа моје биће зове.

Упашћу у вртлог цинизма и лажи,
Препреке ће само слику да ми криве.
Венућу ко цвијет прољетни у ражи,
Ко потоњи грумен измаглице сиве.

Новак Р. Јеринић

ЈУТРОС САМ УБИО БУБУ НА ЈАСТУКУ

ЈУТРОС САМ УБИО БУБУ НА ЈАСТУКУ
УБИО САМ ЈЕ ЈЕР ЈЕ БИЛА
ГАДНА И СМЕЋА

ЈУТРОС САМ УБИО БУБУ НА ЈАСТУКУ
УБИО САМ ЈЕ ЈЕР МЕ ЈЕ ГЛЕДАЛА
РУЖНИМ ОЧИМА

ЈУТРОС САМ УБИО БУБУ НА ЈАСТУКУ
УБИО САМ ЈЕ ЈЕР ЈЕ БИЛА
ЛАКА КАО ПЕРО

ЈУТРОС САМ УБИО БУБУ НА ЈАСТУКУ
УБИО САМ ЈЕ КАО СТАРА ЉУБАВ
МЕНЕ

Весна Рошер

ДА ИМАМ ГОДИНА МАЊЕ

Да имам година мање,
дајем ти реч на знање,
да бих те волео до бескраја,
и пронео кроз сва врата земаљског раја.
обасуо Те највећим почастима,
црвеним и белим ружама
на рајским вратима.

Одвео бих Те на најскритије место,
где би нам био краљевски престо,
Ти би Краљица раја била,
са круном љубави што би нас овила.

Милован Аксенчијевић

СВЕ САМ НОВАЦ ПОТРОШИО

Све сам новац потрошио
док сам с тобом у кафани био.

Музика ми свирала,
у срце ме дирала
Зато што те други воли,
а мене још срце боли.

Све сам дао за музику и певаче,
Још те срце воли и за тобом плаче.

Срце плаче, бол ми је у души,
Све што беше лепо сада нам се руши.

Мирјана Миловановић

КАДА НЕ ДОТАКНЕМ ЈУТРО

Ноћи су ми постале дуге,
кад снови ми не долазе
А јутра далека, да их скоро
не додирујем руком
Моја планета изашла је из орбите
мога бића
И кружи плаветнилом овог космоса
стрепњи.
Док у тами лежим отворених очију,
навиру ми питања
Како је она сада?
Да ли је срећна?
Да ли бар на трен на мене помисли?
Ма нек је само добро, нека је добро!

Када једном својим длановима
не дотакнем јутро
Како ће она сазнати да сам отишао
њеним Анђелима?
Да је са њима чувам
и браним кроз њен живот
Како ли ће тек схватити
на неодговорену поруку?
Хоће ли се због тога наљутити
и рећи ми збогом?
Не знајући да јој тада
не могу одговорити.

Када једном својим длановима
не дотакнем јутро
Хоће ли она знати
да сам је бескрајно волео?
И онда када сам био далеко
у њеним мислима
Када је мислила да сам се негде погубио
Хоће ли икада сазнати,
да југ љуби запад?
Баш када сунце у сутон одлази
да би донело јутро.

За све оно што нисам могао да јој кажем
Рећи ћу да нисам хтео
Јер кад једном својим длановима
не дотакнем јутро
Она неће никада знати
колико ми је значила
А, ја ћу зато што не могу тог јутра
да јој се јавим
Отићи у њене избледеле успомене,
и ништа неће сазнати.
Ни да сам је бескрајно волео!

Влада Васиљевић

ВЕЛИКОЈ ДЕСАНКИ МАКСИМОВИЋ

"Сретох" те '78 у Милошевој,
ја на спрату 1. а Ти са шеширом црним,
грациозним ходом,
пут Мостарске петље
неприметно прође.

Зашто не потрчах,
зашто не сиђох
па да данас кажем,
да сам Те поздравила,
музо песама најлепших.

Зашто Те не сустигох и не упитах
како се песма ствара;
да л' је то заиста трен,
него, морадох
сазнати сама.

Требала сам, касно је
ко што је за толико тога,
али није никада да се зароне
"на брдовити Балкан",
па да жмарци почну да струје...

Твоје песме, твоја "предсказања"
обистинила су се,
Твоје опомене увек важе,
ништа се није променило
и стиже време када се
не праве реченице дуге...

Од твога и мага села
мало је што остало;
нема душа помрлих трава
да лебде врх откоса свежих,
зрикавци утихнули...

Опрости ми Велика Песникињо,
нисам дорасла
да о Теби и песмама Твојим
некве оде појим,
не постоје речи за то,
само... да сам те сустигла те '78.

Драгина-Гија Брадић

СЕВЕР БЕЛИ И ЈУГ ПЛАВИ

Драг је мени север бели,
Да л' због снега
ил' брезових шума целих,
не бих знао?

Поларне сам беле ноћи
и видео и чекао.

Али много, много више
да л' због сунца и ведрине
ил' бисерних звезда плавих,
месеца и месечине.
ил' ловора што мирише
југ је мени, југ је плави
дражи много, много више.

Милорад Ј. Никић

ИЗЈАВА

Нисам те никада издала
једино ја
од свих твојих других
далеко примамљивијих избора-
ти си се мене одрекао
а схватио ниси
суштину потпуног предавања
замирања
мојег ЈА
у твојој сујети
у твојим жељама...
Ниси схватио жртву
коју сам поднела
да бих теби подарила
срећу и мир
ниси измерио
количину мага бола
на кантару своје савести
ниси чуо мој глас
како одазвања
у подсвести.
Оштра бодља мог немог врискана
није окрзнула
твоју очврслу кожу.
Немоћно стојим:
на уснуло треће око
сећања и чула
пала је мрена:
остала сам
небитна
и
заборављена

Драгана Вучићевић

ЈЕДНОСТАВНО ЉУБАВ

Колико је само љубав
превелика и предубока
да ли ће икада
бити схваћена?

Трзаји, покушаји
дотаћи ту мистерију
ех, само су недостижни
хоризонти.

Како је само тужно,
процват романсе
а, увек пролазан
као дах најтоплијег
лета.

Хоћемо ли моћи
том правом, прогресивном
љубављу
uveћати сопствено биће
икада?

Хоћемо ли икада моћи
поистоветити тај унутрашњи
свет
са спољним?

Хоћемо ли проширити
и истањити границе
између та два света?

Кад је љубав оно
што љубав чини.

Зато што је то љубав
и ништа више. Сасвим
довољна за све што
се покреће у човеку.

Једноставна са
невидљивом тајном.

Једноставна као ова песма
и једно, само
једно вечно питање
и надахнуће.

Радмила Станковић

БУДНИ ДА САЊАМО

Осмех ти процветао
Грумен Сунца усну злати
Очи твоје бескрај је огроман
Испуњен љубављу
Кажеш звезде за нас
Нису више загонетке

Прати ме тихи шапат речи
Што песник у заносу
О љубави твори
Препуштам се тој лепоти
Лахор сам неспокоја
Финоћом мириса
Будим те из сна
Срцем пуног плама

Драги очи отвори
Да будни сањамо о љубави
Дуго дugo у сјају звезданом
Живот цео да нам се испуни

Лела Здравковић

ТРАГАЧ ЉУБАВИ

Преко пута весело друштво
Ноћну тишину хармоником буди
Шетачи оставили улице саме
Само ја и месец простор запосели.

Свемир ћути, звезде намигују
Ја слушам тишину, обгрила поља
Свежина ми кости опомиње
Да већ давно роним кроз звездану ноћ.

Савест ми тражи да се гнезду вратим
Голужђрави птићи остали ми сами
Још небеса ходом ја бих ишпартала
Онда бих се љубави покорити дала.

Ти надо што ме гониш из оквира
Да варљивој срећи дајем завештање
Напијам душу соковима љубави
Да још мало живот расцветавам.

Узлеће радост, до звезда би стигла
Облак мојих жеља бере букет силни
Јутро ми на будне очи слеће
Однесе ми љубав даљину да кити

Анđовић Чубрило Јаворка

ТРАГОВИ

И то време што пољубац
тек предигра свему бива,
реч љубав, правда све промашаје.
Волео сам, да лагано клизим прстима
дубинама твога већ расцветалог тела,
јер ја сам можда једини вајар
свих неисклесаних богиња љубави,
привидом заробљених у уму.
Хтео сам длановима чежњу да заробим
и длетом успавам немир младих бедара.
Носио сам, печате твог кармина
и трагове зuba младе вучице
као знакове препознавања.
Знала си, да понекад, као стих
на волшебан начин нестанеш
и оставиш празнину у мојој глави.
Успомене, не желех да олако бришем
због радости у твојим очима.
Бивах ли тада, у својој сујети мужјак
или само заблудели романтик,
који је прелепу младост гушио
шармом старог заводника.
Занета, причом о вечној љубави
поверовала си у лаж
која се самој себи диви
а, у стварности, једино у песмама живи.

Ашанацковић Слободан АС

ЖЕНА КОЈА ВОЛИ

Волим те к'о мирис пролећног цвета
Ко бисерну росу јутра
У брзацима мојих жеља
Постојиш од како те знам

Волим те сваког тренутка дана
Успомену у срцу чувану
Оживи мирис плавог јоргована
И сећања буди...

Волим те у сумрак први
Када утихну брзаци ми крви
И љубав од Бога нам дата
Отвори жељама врата

Волим те кад шапућеш ми име
Жар ока твога кад ме осоколи
Из мене прне љубав као птица
Јер ја сам само жена која воли

Балшезаревић Славка

ДА Л' ЈЕ ТО МЕРА ТВОЈЕГА ПАДА

Мој бол је био већи но Авала
кад си ме о'ладила к'о последњу шушу
да сам се пит'о где си спавала
кад је Бог људима делио душу.

"Ти ме ко волиш па шта с тиме?"
- рече ми блеђем и од креча,
"Ко се још ложи на твоје риме?
Пусти ме, имам посла преча!"

И, болно свестан да тако мора
сам себе теших кроз дуге сате
док заборава танана кора
не прекри све што сећа ме на те.

...И време прође, и све то гасне,
а онда позив, умилно "ћao!"
и речи неке, сувише касне
од којих би некад на теме пао.

Глас меден, још се не топи само
ко да се није десило ништа,
"-Како би било да прошетамо
до неког кина ил' позоришта?"

О, где баш мене, буди бог с нама
из нафтилина да сад извучеш?
Да ниси мало остала сама
kad mi ту попут гугутке гучеш?

Док ја сам своју преснежих зиму
ти с другим пролећа прецвета своја,
kad nisam bio u prvom timu
neću ni rezerva da budem tvoja!

Гробовић Милко

НА БЕЛИНИ

За букет ружа везане ноге
Руке слободне за молитву
Косу прекрили пупольци
Име јој носи поносни паун.
Анђеоска светlostи обасјај
Слику жуте руже и блуд.
Свеци без стида и страха.
Љубав мења нас.
Одузели су јој
Играчке и љубавника.

Дебељачки Ташјана

ПРЕД ОДЛАЗАК

Због чега се нисмо срели
Кад имасмо млађе лице
Због чега нас црни усуд
На крст стави без кривице.

Бујали смо у младости
К'о што буја млада клица
И сада би могла бити
Моме оку звездарница.

Где си била у младости
Са пожудом ерос свести
Кад смо могли немогуће
А могли се нисмо срести.

Шта нам ово време значи
Кад је сунце на заласку
Не бих хтео једно другом
Да нудимо љубав братску.

Шта то хоће ово време
Провалији што нас вуче
Ја ни јутрос не сећам се
Да ли смо се срели јуче.

Ниоткуда знака нема
Зашто сунце не изађе
Да ме светлом обрадује
Изгубљеног да ме нађе.

Што ми твоје сочне усне
Још пољубац нису дале
Пусти сада да их љубим
Па макар ме отровале.

Јовановић Веселин

МЕЛОДИЈА ДАНА

На висовима Арапата,
где слатко грожђе
као мелем души
сунце у себи носи,
где Бог у срцу станује,
сусретох тебе
под плаветним
небеским сводом
како пресрећна
ко весела шева
мелодију дана
звијџуком шаљеш
сунцу под облаке.

Майкејић Шредер Драгица

ВОЛИ МЕ

Не терај сузе у очи моје,
нека не квасе врело лице,
не претварај поглед зреле жене
у тужан поглед девојчице.

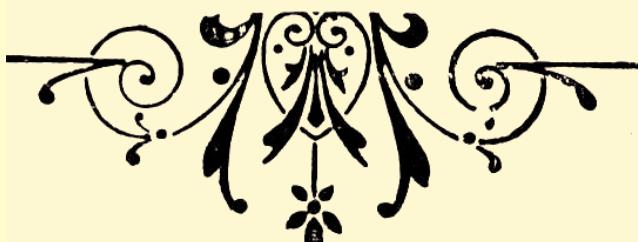
Не рањавај срце моје
рањено до сада безброј пута,
не дај да крвари и боли,
да хладним ходницима лута.

Не дроби моју осетљиву душу
која ти се потпуно предала,
не тражећи ништа за узврат,
већ се само љубави надала.

Воли ме свакога дана више,
буди разлог за праву срећу,
за весео поглед, велики осмех,
за љубав на свету највећу.

Воли ме као никога до сада,
поклони ми и мисли и сне,
поклони ми срце и душу
и бићеш вољен као никад пре.

Маријана Младеновић

**ТОПЛА РУКА**

Пробуди ме кише траг
Капи продиру јесење магле
Ударају у влажан кров
Мокри цвјетови у трави
Суморност дочекују
Својим нестајањем
Захладило и отуђило
Душа зебе од влаге
Студен свуда окружила
Само твоја топла рука
Враћа ми радост
Спокој и мир.

Радомир Бајо Јојић

ВЕЗА

На обалама страха
постоји веза
која се никад
не прекида
са облацима
звездама
мртвим лицима
и стојим
испред ормара
са старим стварима.

Сањам како падам
у прашину дана
и све што
постоји сада
део је времена
које одзывања
пред вратима
и неми исход
личног преврата
остаје у твојим очима.

Мирко М. Обрадовић

**ЗВАЛО СЕ НАШЕ**

Косово је разум,
Косово је неразум,
схватање и прихватење,
Косово су речи излизане празне,
Косовом сад шетају
парафразиране шале...

...њима је до шале,
гробова све више,
све што беше српско уништише...
Сад се појавише сведоци "жуте куће"!

Косово ти родна грудо,
сада си постала право ругло,
све мање српско,
све мање наше,

све мање струје,
а све нас то трује,
јер звало се наше....

Гроздана Црећаја

ТРЕН

Сенки Стијовић

Зрачак
Сунца,
јава,
дан.

Поглед,
осмех,
прамен
вран.

Додир,
занос,
души
стан.

Грлим
смирај
Богом
дан.

Мирјана Маринковић

РЕКВИЈЕМ ЗА ПРВУ ЉУБАВ

Боли, много боли твоје нестајање
Оставила си ме и издала нашу љубав
Јечао је, јаукао, одјекиво крик у мени
Аморове стреле раздирале моје груди
Нестала си незнано без трага
А ја остах препун чемера и јада.

Можда нисам смео волети те
Онолико колико те тада волех ја
Једина и прва љубав си ми била
А онда ми изненадно поломила крила.

На крилима љубави сам летео, да ниси
Еутаназију над њом извршила
Вољена, на пиједестал сам те био попео
Ерос твој пресрећни бих био, ал' ти си
Руину, отишавши, од мене направила
Очајника чији опоравак потраја, док
опет не заволех ја.

Милош Елек

-Успели су да поправе народно расположење: сви су тако широко насмејани да се виде чак и очњаци.

-They have managed to improve popular disposition: everyone is now grinning so broadly that even their eyeteeth can be seen.

-Појављују се недвосмислени знаци да ће држави кренути на болje; они на власти су масовно почели да купују шпринтерице.

-Unequivocal signs of the government getting better can be seen; those in power have massively started to purchase sneakers.

-Одрастао је на селу, па се ипак у граду осећао као код куће. Затекао је обиље урбане марве.

-He was brought up in the countryside, however, he felt at home in the city. He found there abundance of urban cattle.

-Искусне жене и поред великог избора за другог мужа узимају обавезно шоњу, јер дуже траје.

-Regardless of wide choice, experienced woman necessarily takes a weakling for her second husband, because he lasts longer.

-Нови будући закон: животни век Србина је 65 година; услов за Европу је да мушкарци тек са 67 година добију пензију. Недостајуће године ће уплаћивати наследници драгог покојника.

-A new future law: lifetime of a Serb is 65 years; the precondition to enter Europe is for men to retire only when they are 67. The missing years of service fee will be settled by the dear deceased's heirs.

-Шоњавост није заразна, али се тешко лечи, што је основа дугог брака.

-Weakness is not contagious, but is hard to cure, thus making a basis for long-lasting marriage.

-Матори швалер у принудној оставци је упутио енергичан протест: "Ако овако наставите, тукићу Вас због сексуалног неузнемирања!"

-An old womanizer forced to abdicate strongly protested: "If you continue to act this way, I will sue you for sexual non-harassment!"

-Велики буџетски успех; гатаре издају фискални рачун и плаћају ПДВ сразмеран количини проречене светле будућности.

-Supreme budgetary success; fortune-tellers issue fiscal receipts and pay VAT proportional to the quantity of predicted bright future.

-Србији није довољно што је велика, још се свакога лета шири у суседне земље!

-It is not good enough for Serbia to be Great, it expands every summer to the neighboring countries!

-Иако их, враћајући им мило за драго, лети окупирају, Турци су зачудо све више задовољни Србима.

-Although Serbs regularly occupy them in summer tit for tat, Turks are surprisingly ever more happy about them.

-Њих двоје су планирали будућност на феминистички начин; ако он буде стицао много а она мало, обоје ће богато трошити; ако он буде имао мало а она много, она ће користити своје, он своје, а и даље ће заједно дugo и срећно живети.

-The two of them planned the future in a feminist manner; if he earns much, and she little, both will spend generously; if he has little, and she much, she will enjoy hers, he will enjoy his, and they will continue to live happily together ever after.

-Драге феминисткиње у Вашем је интересу да сачувате мушки шовинисте. Да бисте и даље постојале, засада су Вам неопходни за приплод и запат.

-Dear ladies feminists, it is in your best interest to preserve male chauvinists. In order to further exist, for the time being you need them for breeding and reproduction.

-Недоказиви савршен злочин је изум еколошке државе Србије; умочи непријатеља у канал Дунав-Тиса-Дунав, пусти га, а он затим умре сам од себе.

-Undemonstrable perfect crime is an invention made by the ecological state of Serbia; soak you enemy in the Danube-Tisa-Danube irrigation canal, let him go, ?nd he will die by himself.

-Један афоризам је аутору обезбедио летовање са пуним пансионом, од стране суда.

-One aphorism has brought to its author a full board summer vacation, provided for by the court.

-Афористичар је грожђе платио 10 динара у кешу, а остатак у афоризмима.

-The aphorist paid for the grapes 10 dinars in cash, ?nd the rest in kind, i.e. aphorisms.

- Драге жене, Ваш прави избор су афористичари; што их дуже барите, све су бољи.

-Dear ladies, your best option are aphorists; the longer you "coddle" them, the better they are.

-Далеко смо докурали, чак нам је и финансијска криза у кризи.

-We have come a long way, even our financial crisis is now in crisis.

Боѓан Тодоров

НОВЕ КЊИГЕ У ПОЕТИ

Удружење писаца Поета у оквиру своје издавачке делатности има све више објављених наслова. Само у мају месецу ове године објављено је осам књига. О условима објављивања књиге у нашој издавачкој делатности можете се информисати на страници ПОЕТА ИЗДАВАЧ.

Zlatko Martinko

Zlatko Martinko
У ВИСИНИ ОКА

У ВИСИНИ
ОКА



Zlatko Martinko

АКО МЕ
БОЛЈКА

Zlatko Martinko
АКО МЕ БОЛЈКА



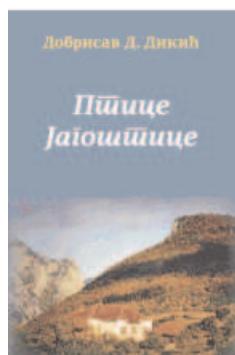
Неда Ковачевић
БЕОГРАД
ИЗ ДИМЕНЗИЈЕ Х

Milica Gajicovic

SELO GRGETEG



Милица Горјановић
СЕЛО
ГРГЕТЕГ



Добрисав Д. Дикић
ПТИЦЕ
ЈАГОШТИЦЕ



Петар Ђирић
БАНАТСКИ
УЗДАХ

Богдан Тодоров
Bogdan Todorov

ДНЕВНИ
ДЕФЕКТНИ
ДЕФОРМИЗМИ
DEFECTIVE
DAILY
DEPHORMISMS



Богдан Тодоров
ДНЕВНИ
ДЕФЕКТНИ
ДЕФОРМИЗМИ
DEFECTIVE
DAILY
DEPHORMISMS

Мирко М. Обрадовић



СИВИ
МЕСЕЦ

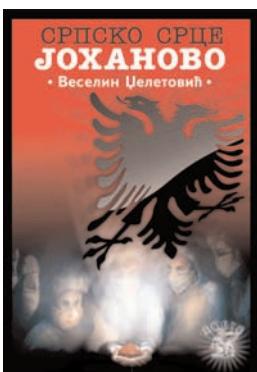
КЊИГА БОЕМСКЕ ПОЕЗИЈЕ У ОБЛИКУ ФЛАШЕ



ЈЕДИНО ЉУБАВ УБИЈА БОЕМЕ

У облаку дима и рујноме вину
ми журимо никуд, не жалећи време
пркосећи свима ћутимо истину
да једино љубав убија боеме.

Веселин П. Целетовић



Роман **СРПСКО СРЦЕ ЈОХАНОВО** доживео је треће издање, овај пут у оквиру издавачке делатности компаније **МИЛЕНИУМ ГРУП**. Урађено је луксузно издање, тврди повез, показна трака, у тиражу од 2000 примерака. Роман је потресно сведочанство о страдању Срба на простору Косова и Метохије и трговини људским органима. Написан је по истинитом догађају, поема СРПСКО СРЦЕ ЈОВАНОВО из које је Веселин Целетовић горке стихове преточио у роман написана је далеке 2006. године. Роман је добио специјално призناње Академије „Иво Андрић“.

ВИНО И ГРУДИ ЊЕНЕ

Чини ми се да поноћ беше
вино се старо тамани
улази она, да не погреше
пијани погледи разуздани.

Седа за сто, вино јој се нуди
она вотку са доста леда
набрекле божанске њене груди
да јој се вотка плати не да.

Кад је вотку попила другу
вино се просу од сете
ко већу осећа тугу
винопије или тек рођено дете.

Она пркосна и божанствена
свесна погледа и њених груди
пркоси вину тајновита жена
дабогда зора не сванула људи.

Зора полако свиће тешка
из груди ватра анђеоска бије
да ли је у вину грешка
или то конобар присутан није.

Преклињем винопије да се крене
да се вино више не точи
то вино и груди њене
поспале храбре, пијане очи.

Боже, шта вино урадити може
а тек груди божанске жене
још кад се вотка и вино сложе
ето споменика за груди њене.

Миленко Мишио Чуровић Кичавски